

Bijlage 13 Uitvoeringsagenda Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang

Uitvoeringsagenda Transformatie Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang 2022-2026

Naar een Beschermd Thuis

Versie juli 2022

Regionale uitvoeringsagenda
+
Uitvoeringsagenda Delft
Uitvoeringsagenda Midden-Delfland
Uitvoeringsagenda Pijnacker-Nootdorp
Uitvoeringsagenda Westland

Leeswijzer

Opbouw

In de uitvoeringsagenda wordt als eerst de achtergrond en enig cijfermatig inzicht van doelgroep en voorzieningen gegeven. Vervolgens formuleren we in de Regiovisie vier ambities. U leest per ambitie éérst de regionale plannen gevolgd door de lokale agenda's. Vanwege de leesbaarheid noemen we interventies maar bij één ambitie, ook al raken interventies soms meerdere ambities.

Navigeren

Vanuit de inhoudsopgave kan naar de verschillende hoofdstukken worden genavigeerd. Ook navigeer je vanuit de inhoudsopgave direct naar de verschillende ambities per gemeente. Verder bevat elke pagina een knop om terug te keren naar de inhoudsopgave en twee knoppen om naar de vorige en volgende pagina te navigeren.

Info

Beweeg met je muis over dit icoon om meer informatie te lezen.

Inhoudsopgave

Klik op de blokken en
navigeer direct
naar het hoofdstuk

Klik op de blokken en
navigeer direct naar de
ambities

Delft

Midden Delfland

Pijnacker-Nootdorp

Westland

Inleiding

Klik op dit icoon om terug naar de inhoudsopgave te navigeren

Klik op deze pijlen om naar de volgende of vorige pagina te navigeren

Dit is de uitvoeringsagenda Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang 2022 – 2026 van de DWO-regio. **We brengen hierin de lokale uitvoeringsagenda's van Delft, Midden-Delfland, Pijnacker-Nootdorp en Westland samen.** En we beschrijven welke **regionale uitvoeringsafspraken** we hebben gemaakt.

De Regiovisie 'Naar een Beschermd Thuis' (2021) bevat de visie, ambities en doelstellingen waar we als regio naartoe willen ontwikkelen. In deze uitvoeringsagenda werken we onze voornemens verder uit en concretiseren we ze. Omdat de inspanningen van ketenpartners hierin onmisbaar zijn, hebben we hen betrokken bij deze uitwerking.

We hebben bewust gekozen de uitvoeringsagenda's lokaal en regionaal te koppelen. U leest dit als volgt: per thema presenteren we eerst de regionale uitwerking gevolgd door 4 lokale paragrafen. Zo maken wij als regio inzichtelijk hoe lokale inspanningen samen optellen tot onze regionale ambities. We kiezen ervoor Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen samen te benaderen.

Maatschappelijke Opvang wordt vooralsnog door het Rijk niet gedecentraliseerd, maar inhoudelijk willen we daar dezelfde transformatie doormaken. Er zit overlap in de zorgvraag van dak- en thuisloze mensen en mensen die Beschermd Wonen- Beschermd Thuis nodig hebben. De DWO-regio zet dan ook met een Versterkingsplan in op preventie van dak- en thuisloosheid en het weer zo snel mogelijk bieden van een dak voor iedereen.

Dé randvoorwaarde voor het slagen van deze uitvoeringsplannen is het realiseren van voldoende passende huisvesting, en dan met name in de regiogemeenten, voor zowel Beschermd Thuis als Maatschappelijk Wonen. Voor het realiseren van de ambitie die bestuurlijk is uitgesproken in de Regiovisie ten aanzien van het wonen met begeleiding voor deze inwoners, moet deze opgave niet alleen vanuit het Sociaal Domein aangegaan worden, maar ook vanuit de portefeuille Wonen. Deze fysieke opgave in uitbreiding en spreiding van woningen is essentieel voor de transformatie. Dat gezegd hebbend, is ook met de beschreven preventieve inzet en (keten) samenwerking nog veel winst te behalen voor de benodigde transformatie.

Vanaf januari 2015 zijn **alle gemeenten verantwoordelijk** voor de taak Beschermd Wonen; het bieden van zorg voor mensen met psychische en psychosociale problematiek die -tijdelijk- onvoldoende in staat zijn zichzelf te handhaven in de maatschappij (Wmo2015). Gemeenten werken hiervoor regionaal samen waarbij centrumgemeenten de rijksmiddelen voor deze taak ontvangen. In de DWO-regio, gevormd door de gemeenten Delft, Midden-Delfland, Pijnacker-Nootdorp en Westland, is de gemeente Delft de centrumgemeente voor Beschermd Wonen. Voor de taak Maatschappelijke Opvang werkt de DWO-regio eveneens samen met de gemeente Delft als centrumgemeente.

Achtergrond

Het Rijk is voornemens om Beschermd Wonen financieel verder te decentraliseren naar alle gemeenten, met naar verwachting tegelijkertijd de invoering van een nieuw objectief verdeelmodel. Hiermee wordt recht gedaan aan de verantwoordelijkheid die alle gemeenten hebben en voelen voor deze inwoners en krijgen zij meer mogelijkheden om deze ondersteuning aan te sluiten bij hun lokale infrastructuur. Ook krijgen zij dan rechtstreeks de financiële middelen om dit te organiseren.

De geplande invoering van deze decentralisatie Beschermd Wonen (januari 2023) is in maart 2022 door het Rijk uitgesteld. Door de lange duur van de formatie van het nieuwe kabinet kon het wetsvoorstel niet op tijd ingediend worden. Er zijn daarnaast een aantal aandachtspunten die verder uitgewerkt moeten worden t.a.v. het wetsvoorstel woonplaatsbeginsel. Het Rijk, gemeenten en andere partijen zoals cliëntenorganisaties zijn hierover nu in overleg.

De DWO-regio heeft besloten onverminderd voortgang te maken met de inhoudelijke transformatie die bij de doordecentralisatie hoort. Los van de financiële middelen onderschrijven alle vier de gemeenten de beweging om zorg dicht bij de client en haar of zijn leefwereld te organiseren. Daarbij zullen alle gemeenten sowieso middelen voor hun inspanningen ontvangen, hetzij vanuit het Rijk, hetzij vanuit de centrumgemeente. In alle nu voorliggende mogelijke scenario's van het Rijk ontvangt de DWO-regio gezamenlijk voldoende middelen om de beweging te maken en voor de toekomst te borgen. Wel of niet decentraliseren zou daarmee vooral gevolgen hebben voor de te maken financiële afspraken. In het geval van decentralisatie wordt afgesproken welke kosten gezamenlijk gemaakt moeten worden en anders, in het geval de decentralisatie niet doorgaat, welke kosten de individuele gemeenten gaan maken en hoe de middelen verdeeld worden.

Maatschappelijke Opvang blijft in ieder geval tot en met 2026 een centrumgemeentelijke taak. Ook voor deze doelgroep voorzien wij een vergelijkbare ontwikkeling als bij Beschermd Wonen. We transformeren centrale nachtopvang naar Maatschappelijk Wonen met eigen huisvesting voor mensen die dak- of thuisloos zijn geworden. In deze uitvoeringsagenda nemen we MO daarom mee.

Het doel van de Regiovisie 2022 - 2026 is mensen ondersteunen om zo goed mogelijk, zo lang mogelijk en weer zo snel mogelijk thuis te laten wonen, met passende ondersteuning. We gaan gaandeweg ondervinden tot hoever deze ondersteuning lokaal georganiseerd kan worden en wat we mogelijk regionaal moeten blijven organiseren en hoe we daarin samen optrekken. Dit kan er voor de verschillende gemeenten straks anders uit komen te zien, afhankelijk van lokale context en mogelijkheden. We gaan deze zoektocht samen aan vanuit de gedeelde visie dat we de ondersteuning aan onze inwoners zo nabij en zo gewoon mogelijk willen organiseren zodat iedereen mee kan doen.

Feiten en cijfers

Feiten en cijfers

Beschermd Wonen

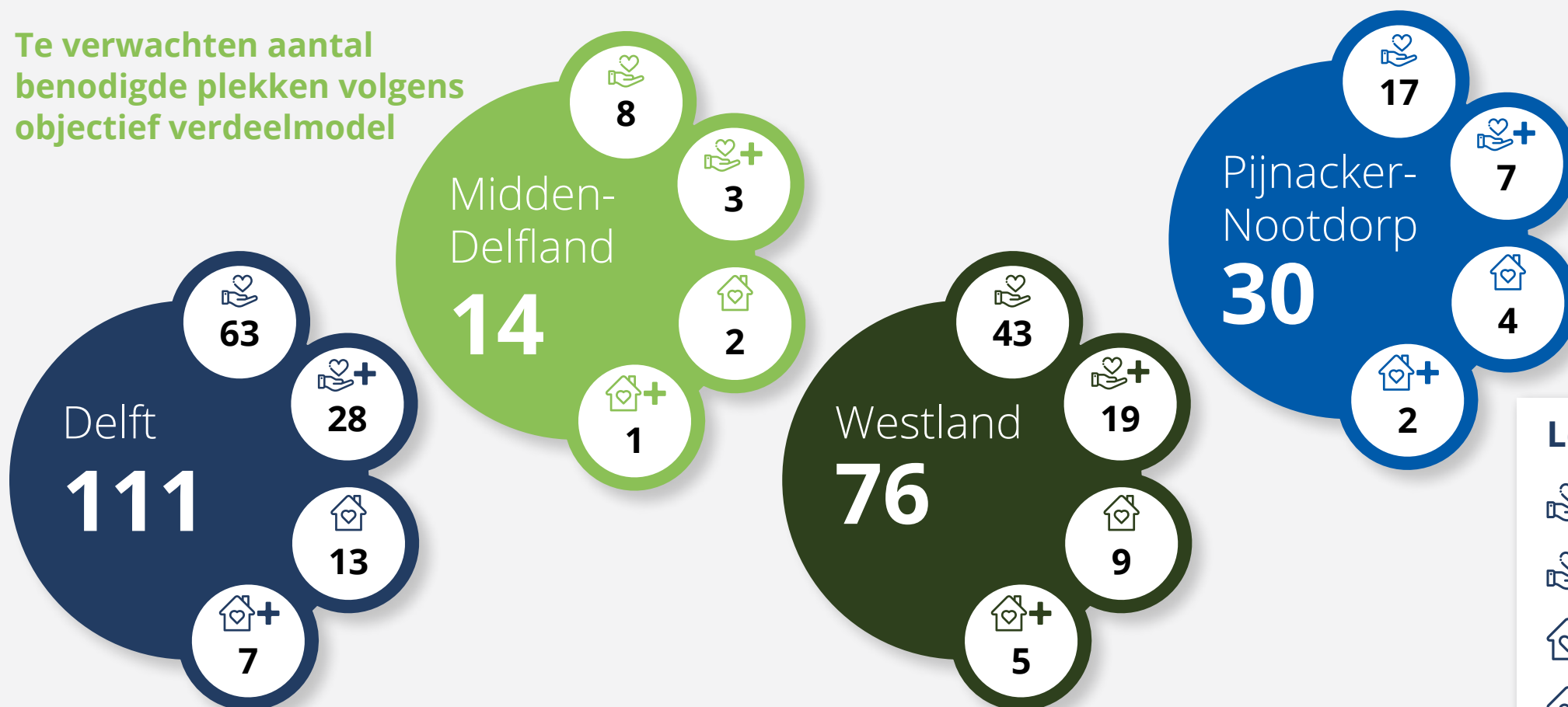
Op deze pagina geven we in twee illustraties een beeld weer van de huidige situatie en de situatie volgens objectief verdeelmodel van Beschermd Wonen en Beschermd Thuis. Het gaat hier om het aantal cliënten dat in de DWO-regio een indicatie Beschermd Wonen of Beschermd Thuis heeft; cliënten ontvangen ondersteuning in de vorm van wonen met zorg.

Huidig aantal plekken					Totaal
Delft	88	34	24	14	160
Westland	20	7	3	1	31
Pijnacker-Nootdorp	7	9	-	-	16
Midden-Delfland	1	2	-	-	3
Andere regio	15	5	-	-	20

Stabiel aantal

Uit de monitor van het aantal cliënten naar zorgvorm en plaatsing blijkt dat het aantal cliënten de afgelopen anderhalf jaar (na de uitstroom van cliënten naar de WLZ) redelijk stabiel op 230 blijft. Het aantal plekken BW-BT en dus de vraag naar deze vorm van wonen met zorg blijft daarmee ook stabiel.

Te verwachten aantal benodigde plekken volgens objectief verdeelmodel

Legenda

- Beschermd Thuis
- Beschermd Thuis plus
- Beschermd Wonen
- Beschermd Wonen plus

Maatschappelijke Opvang

De aantallen mensen die zich melden bij het KCC Daklozenloket en de afhandeling van hun meldingen is al enkele jaren redelijk stabiel. De gegevens over 2020 zijn als volgt:

Totaal klantcontacten

	< 23 jaar	> 23 jaar
Delft	173	1206
MD	0	7
PN	11	61
WL	20	212
Elders	70	525
Totaal	274	2011
2294 totaal 9 leeftijd onbekend		

Toestemming om gebruik te maken van postadres en opvang

	Geen	Wel
Delft		120
MD		1
PN		14
WL		20
Totaal	245	179

Aanmeldingsgesprekken

In 2020 zijn er 2294 aanmeldingsgesprekken gevoerd waarbij uiteindelijk 179 personen toestemming voor de Maatschappelijke Opvang hebben ontvangen. De andere meldingen zijn tussentijds afgevallen of afwezen. Hiervoor zijn verschillende redenen onder andere:

- Geen doelgroep Wmo
- Beschikking over een woonadres
- Doorverwijzing andere gemeente/instelling
- Niet verschenen vervolgspraak

Met betrekking tot het aantal aanmeldingsgesprekken voor de gezinsopvang (214) en het aantal opgevangen gezinnen (76) het volgende: Naast bovengenoemde redenen is er hier ook sprake van gezinnen die worden afgewezen op basis van de Memorie van Toelichting binnen de Wmo. Die geeft aan dat wanneer men vrijwillig en onvoorbereid vanuit het land van herkomst naar Nederland vertrekt, Nederland niet verplicht is hen opvang te verstrekken.

Gezinsmeldingen
aantal gesprekken

214

Unieke
gezinnen

76

In 2020 zijn er door het KCC Daklozenloket 2294 aanmeldingsgesprekken gevoerd. Dit cijfer ligt hoog omdat het KCC Daklozenloket iedereen spreekt die zich meldt met een dak- en of thuisloosheidsvraag. Tijdens dit gesprek voert het KCC Daklozenloket de rechtmatigheidstoets uit en vraagt de zorgvraag uit aan de hand van de zelfredzaamheidsmatrix op de 6 leefgebieden. Indien dakloos verleent het KCC Daklozenloket toestemming voor het gebruik van de Maatschappelijke Opvang en verwijst, afhankelijk van leeftijd en samenstelling (alleenstaand of gezin), door naar Delft Support Sociaal Team, Wmo of Jongerenacademie. Aansluitend vinden vervolggesprekken plaats zodat de zorgvraag zo snel mogelijk kan worden opgepakt. Indien er geen sprake is van dakloosheid maar wel een zorgvraag, wordt er ook doorgezet naar Delft Support (Sociaal Team, Wmo of Jongerenacademie) om hier vervolgens mee aan de slag te gaan.

De doelgroep komt voor een aanzienlijk deel vanuit Delft, omdat Delft in vergelijking met de regiogemeenten veel meer te maken heeft met grootstedelijke problematiek. Een klein deel komt vanuit elders (buiten DWO-regio). Dit is vanwege de landelijke toegankelijkheid, oftewel iedereen met een dak- en/of thuisloosheidsvraag kan zich overal in Nederland aanmelden. Uit het aanmeldingsgesprek moet blijken waarom de kans op herstel in centrumgemeente Delft het grootst is. Als na de uitvraag blijkt dat de kans op herstel in een andere centrumgemeente groter is, vindt er een warme overdracht naar de betreffende gemeente plaats of terug verwijzing naar de gemeente of regio van herkomst.

Centrumgemeente Delft in vergelijking met andere centrumgemeenten

In 2020 is KPMG gestart met het opstellen van een landelijke monitor dakloosheid. Uit de eerste opbrengsten bleek dat er in 2020 17.535 mensen dakloos waren in Nederland. Hiervan verbleef 57% in de opvang binnen de G4 en 43% in de opvang binnen de overige 39 centrumgemeenten. De monitor liet zien dat dat in de G4-regio's gemiddeld 352 dak- en thuisloze personen op 100.000 inwoners zijn, terwijl dit in de andere centrumgemeenteregio's gemiddeld 67 per 100.000 inwoners betreft. DWO-regio telt bij elkaar zo'n 300.000 inwoners wat volgens de monitor een gemiddelde zou geven van 201 dak- en thuisloze personen. Daar zit centrumgemeente Delft, de DWO-regio net onder. Dit valt onder andere te verklaren door de ligging tussen de G4 gemeenten Den Haag en Rotterdam en de reeds gepleegde inzet op preventie, opvang, begeleiding en recidive.

Financiële gegevens op hoofdlijnen

In de twee tabellen hieronder staat welke financiële middelen de DWO-regio ontvangt vanuit het Rijk voor Beschermd Wonen (incl. Beschermd Thuis) en voor Maatschappelijke Opvang. Deze middelen ontvangt de centrumgemeente en Delft bekostigt hiermee de regionale voorzieningen en inzet die gekoppeld is aan de uitvoering van deze taken.

Meerjarenbeeld Beschermd Wonen					
Inkomsten	2022	2023	2024	2025	2032
Integratie-uitkering	17.070.199	17.123.658	17.128.658	17.134.658	17.134.658

Uitgaven	2022	2023	2024	2025	2032
Zorgkosten	11.000.000	11.220.000	11.444.400	11.673.288	12.100.000
Uitvoeringskosten	1.043.222	1.064.086	1.085.368	1.107.076	1.147.544
Uitgaven	12.043.222	12.284.086	12.529.768	12.780.364	13.247.544
(Verwacht) resultaat	5.026.977	4.839.572	4.598.890	4.354.294	3.887.114

Meerjarenbeeld Maatschappelijke Opvang				
Inkomsten	2022 t/m 2032	Uitgaven	2022	2023 t/m 2032
Decentralisatie-uitkering	2.536.843	Opvangkosten + Uitvoeringskosten	3.981.147	4.023.882
		(Verwacht) resultaat	-1.444.304	-1.487.039

Uitgangspunten

Twee uitgangspunten van de regio in de samenwerkingsafspraken zijn **financiële solidariteit** en dat de middelen voor Beschermd Wonen/ Beschermd Thuis en Maatschappelijke Opvang in **samenhang** bekeken worden.

In deze tabellen zijn nog geen kosten voor de transformatie opgenomen. Een van de regionale interventies voor 2022 is het opstellen van toekomstscenario's en een investeringsplan om zo keuzes te kunnen maken voor de transformatie. In de verschillende scenario's voor de decentralisatie blijkt dat de regio voldoende financiële middelen ontvangt tot 2032 om deze taken uit te voeren en om te investeren in de transformatie.

Ambitie I:

Preventie, inclusie en
positieve gezondheid

Ambitie I:

Preventie, inclusie en positieve gezondheid

Preventie

We **voorkomen** dat inwoners een beroep moeten doen op opvang en bescherming. Door voldoende woningen, passende dagbesteding, een goede signalering, ketenregie, vroegtijdig inzetten van ondersteuning, voorkomen van en snelle aanpak van schulden en voorkomen van huisuitzetting.

Inclusie

We bouwen een samenleving waar iedereen ertoe doet en mee kan doen. Door te investeren in sociale netwerken en bewustwording. In een inclusieve samenleving waar iedereen gewoon mee kan doen en beschikt over de basisvoorwaarden zal de vraag naar zorg verminderen.

Positieve gezondheid en normalisering: we benaderen inwoners vanuit hun talenten en kracht en niet vanuit hun beperking en of ziekte.

Samen met de inwoners zelf versterken we wat hun leven betekenisvol maakt, waaronder kwaliteit van leven, dagelijks functioneren, mentaal welbevinden en zingeving.

Regionale interventies preventie

We zorgen dat iedere gemeente preventieve voorzieningen heeft die passen bij de schaalgrootte en behoefte van inwoners. We gaan in elke gemeente een vorm van vangnet in de wijk realiseren waar signalen neergelegd kunnen worden als buurtbewoners zich zorgen maken of overlast ervaren. Cliënten die zelfstandig gaan wonen worden gesteund in de opbouw van een eigen sociaal netwerk. We sluiten het welzijnsaanbod aan op de behoefte en vraag van GGZ-cliënten. En we investeren in het ondersteunen van mantelzorgers van GGZ-cliënten om het sociale netwerk beter te benutten.

Het aantal daklozen dat opvang en begeleiding ontvangt, ligt de afgelopen jaren rond de 140 en blijft redelijk stabiel. Er wordt gewerkt aan integrale ondersteuning op het gebied van huisvesting, inkomen en begeleiding. De voorzieningen zijn momenteel gecentreerd in Delft, maar er wordt gewerkt aan meer preventieve en lichte opvangvoorzieningen gespreid over de regio te realiseren. Om een extra impuls te geven wordt de komende jaren gewerkt aan een drietal thema's om dak- en thuisloosheid te verminderen en om van Maatschappelijke Opvang naar Maatschappelijk Wonen te transformeren. Preventie van dakloosheid is daar één van (Vernieuwing van de opvang en Wonen met begeleiding zijn de andere 2, zie overige ambities).

Op de volgende pagina staan de activiteiten, een tijdspad en waar we dit oppakken. Hier beschrijven we alleen wat we regionaal doen, de lokale interventies staan in de volgende paragrafen.

Interventie	Periode van uitvoering	Hoe en waar opgepakt?
Investeren in samenwerking met en tussen zorgaanbieders (o.a. bestuurlijk overleg GGZ-Delfland)	2022 - 2026	Regionaal en lokaal Via contractmanagement en ontwikkeltafels. Trekker: Regionale beleidsadviseur. Vanuit centrumgemeente gefaciliteerd
Afspraken met woningcorporaties ter voorkomen van huisuitzettingen door huurschulden	Jaarlijks	Regionaal en Lokaal Regionaal via de bestuurlijke tafel wonen. Lokaal via de prestatieafspraken met de woningcorporaties. Trekker: vanuit Bestuurlijke tafel Wonen Regio Haaglanden
Woonmogelijkheden in wijken vergroten na uitstroom uit intramuraal voorziening	2022 - 2023	Regionaal en lokaal. Lokaal via een convenant huisvesting zorgafhankelijke doelgroepen, de woonvisie en prestatie-afspraken met woningcorporaties; regionaal via bestuurlijke tafel uitstroom Bestuurlijke tafel Wonen Regio Haaglanden Trekker: lokale beleidsadviseurs BW/BT/MO i.s.m. lokale adviseurs wonen
Afspraken met DSW over pilot GGZ herstel in eigen omgeving tijdens en/of na GGZ-behandeling	2022 - 2023	In de pilot GGZ-herstel in eigen omgeving wordt ingezet op een persoonsgericht en maatschappelijk herstel van cliënten met een psychische kwetsbaarheid door hen te begeleiden naar een duurzame herstelplek in eigen omgeving. De pilot sluit aan bij de landelijke opdracht om de samenwerking tussen het sociaal en medisch domein te versterken. Binnen de pilot wordt ervaring opgedaan met een nieuwe manier van behandelen/ ondersteunen van cliënten met een psychische kwetsbaarheid om een duurzaam herstel te bewerkstelligen. Pilot wordt uitgevoerd in twee gemeenten: Delft en Pijnacker-Nootdorp. Momenteel zijn er 6 cliënten die meedoen met de pilot. Trekker: Beleidsteam in samenwerking met DSW en GGZ Doel Delfland: projectgroep GGZ-herstel in eigen omgeving.
Regionaal delen best practices rondom netwerken in de wijk	Q3 2022-2023	De kennisdeling wordt op verschillende wijzen gefaciliteerd, o.a. werkbezoeken, presentaties en deelname aan (landelijke) bijeenkomsten en symposia. Trekker: werkgroep netwerken in de wijk
Monitoren preventie jongeren	Q3 2022-2023	In kaart brengen huidig aanbod, afstemming en samenwerking zoeken waar nodig. De inventarisatie wordt per gemeente uitgevoerd. Na de inventarisatie kan worden bepaald welke aanvullende preventie-activiteiten nodig zijn en worden bestaande activiteiten gemonitord. Het regionaal ambtelijk overleg fungeert als opdrachtgever, werkgroep Jongeren voert uit. Trekker: Werkgroep Jongeren
Regionale sociale kaart	Q3 2022-2023	Dit wordt verbonden aan het lopende traject voor een sociale kaart binnen de H5. Trekker: Regionale datawarehouse

Navigeer hier tussen
de ambities van deze
gemeente

Versterken en uitbreiden Vangnet in de Wijk

Er is op dit moment in Delft geen geschikte wijkstructuur voor bemoeizorg en signalering. In Delft is de afgelopen jaren een start gemaakt met 'Vangnet in de Wijk'. In twee wijken wordt dit nu ingezet. Deze samenwerking tussen buurtbewoners en partners op het gebied van wonen, zorg & welzijn en veiligheid zet in op het organiseren van vroeg signalering en het faciliteren van een laagdrempelig punt in een buurt. In de wijken waar Vangnet in de Wijk is gestart, loopt dit nog niet optimaal. De draagkracht van een buurt of wijk waar een cliënt woont of weer komt wonen is cruciaal voor preventie en het succesvol herstel van een cliënt. Delft gaat daarom de komende jaren meer inzetten op het verder professionaliseren van Vangnet in de Wijk. Dat betekent niet een blauwdruk die in iedere wijk op dezelfde wijze wordt ingezet, er wordt per wijk of buurt gekeken wat specifiek voor die wijk nodig en mogelijk is en dat wordt dan voor die wijk opgezet. Hiervoor is ook commitment nodig vanuit de domeinen veiligheid, wonen en zorg. De gemeente heeft hier, samen met Delft voor Elkaar, een regierol in en zal de komende jaren extra in investeren.

Verkennen verdere inzet ervaringsdeskundigen

In Delft is begonnen met het integreren van de inzet van ervaringsdeskundigen binnen projecten en werkprocessen. Dat gebeurt op verschillende manieren zoals:

- Al dan niet structureel deelnemen aan overleggen, werkgroepen of presentaties;
- Deelnemen aan het cliëntervaring onderzoek;
- Ervaringsdeskundigen openen hun voordeur voor een kijkje in de keuken.

Deze ontwikkeling willen we de komende jaren verder doorzetten en uitbreiden door onder meer het structureler inzetten van de Herstelacademie. We willen er naartoe dat in 2026 de inzet van ervaringsdeskundigen geen bijzonderheid meer is, maar normaal gebruik.

Opstellen convenant bemoeizorg

Vanwege het ontbreken van een geschikte structuur voor signalering is in Delft na uitvoering overleg met woningcorporaties, zorgaanbieders, Delft Support en partijen uit het voorliggend veld een convenant bemoeizorg opgesteld. Het convenant heeft tot doel om op een zo vroeg mogelijk moment te kunnen anticiperen wanneer er zorgen zijn of overlast is over een inwoner van Delft die nog niet in zorg is. Dit convenant geeft partijen de mogelijkheid informatie met elkaar te delen en zo snel en gezamenlijk de best passende zorg in te zetten. In de herfst van 2022 wordt dit convenant ondertekend. Na invoering moet blijken of het convenant voldoende ruimte geeft of dat structureel casuïstiek overleg nodig is om met elkaar doelen te bereiken.

Pilot bemoeizorg GGZ Delfland & Woonbron

In Delft staat een pilot waarbij een medewerker van GGZ Delfland meeloopt met de sociaal beheerder van een aantal complexen van Woonbron klaar om te beginnen. In eerste instantie is dit een pilot van een jaar. Wanneer een sociaal beheerder bij een bewoner moet zijn waar zorgen over zijn, kan de GGZ-medewerker gelijk meegevraagd worden zodat deze een inschatting kan maken of er eventueel ook psychische zorgen spelen bij de bewoner. In andere steden bleek deze pilot succesvol.

We willen met de pilot onderzoeken of deze vorm van samenwerking een preventieve werking heeft en zorg zo nodig al vroeg kan worden ingezet waardoor zwaardere zorg op een later moment niet meer of minder nodig is.

Opzet voorziening voor (dreigende zwerf-) jongeren (Jongeren Informatie Punt Delft)

Het JIP is momenteel bezig met het opzetten van diverse jongeren informatiepunten binnen Delft. Dat gebeurt door middel van het opzetten van verschillende pop-ups om te bepalen waar de vindbaarheid het grootst is. Daarnaast wordt er vanuit de werkgroep Jongeren onderzocht waar Delft en regio elkaar kan aanvullen om zo tot een sluitende aanpak te komen. Tevens vinden er momenteel gesprekken plaats om een aparte opvang vleugel voor jongeren te realiseren. Dit deel heeft een eigen entree, opgang en individuele kamers. Hierover lopen momenteel de gesprekken waarbij het

de ambitie is dat deze aparte jongeren vleugel in 2022 nog wordt gerealiseerd. Binnen deze voorziening is ook ruimte voor inloop en kan spreekuur gehouden worden door het Jongeren Interventie Team. Op deze manier hebben de jongeren een eigen plek en is specifieke ondersteuning nabij. In 2022 willen we dat er een aparte jongeren opvangvoorziening is en dat de regionale samenwerking op het gebied van jongeren is geïntensiveerd zodat (dreigende) zwerfjongeren binnen de DWO-regio weten waar ze terecht kunnen voor vragen en onderdak.

Sociale kaart

In Delft is een goede sociale kaart beschikbaar die beheerd wordt door Delft voor Elkaar. Er zijn meer dan 800 activiteiten benoemd. Van taalcursussen tot opvoedpoli's en peer support. Het probleem van de sociale kaart is echter de bekendheid bij bewoners en verwijzers. Samen met DSW en het ministerie van VWS wordt gekeken hoe de Sociale Kaart meer zichtbaar kan worden gemaakt en op die manier activiteiten meer en effectiever in kunnen worden gezet voor bijvoorbeeld preventie.

Bekendheid met elkaar en met activiteiten is sowieso een thema waar de gemeente Delft de komende jaren op in wil zetten door bijvoorbeeld netwerkbijeenkomsten te organiseren voor zorgorganisaties, verwijzers en welzijnsorganisaties. Elkaar en elkaars werk kennen is een belangrijk begin.

Delftse interventies Preventie in één oogopslag:

Onderwerp	Tijdsplanning	Budgetbron	Trekker
Vangnet in de wijk	2022-2026	Subsidie vanuit Landelijke aanpak Iedereen onder een dak	Regionale Werkgroep netwerk in de wijk
Ervaringsdeskundigen	2022-2026	Reguliere middelen	Adviseur Preventie
Convenant bemoeizorg	2022-2026	Reguliere middelen	Adviseur (O)GGZ
Pilot bemoeizorg	2022-2023	(O)GGZ middelen	Adviseur BW en adviseur (O)GGZ
Jongeren Informatie Punt Delft		Subsidie vanuit Landelijke aanpak Iedereen onder een dak	Regionale Werkgroep Jongeren. Binnen Delft is de accounthouder adviseur Wmo
Sociale Kaart	2022-2026	Middelen vanuit het Rijk i.s.m. DSW	Adviseur Delft voor Elkaar en regionaal adviseur DSW

Midden-Delfland

Iedereen doet mee: sociale- en maatschappelijke inclusie

Thuis voelen, erbij horen en meedoen! Dat is ook wat inwoners met een psychische aandoening willen. Sociale inclusie is meer dan alleen deelname aan de samenleving. Ook het aangaan en onderhouden van relaties is belangrijk. We willen dat kwetsbare inwoners/inwoners met psychisch-sociale problematiek zinvolle invulling blijft hebben in zijn/haar leven en anderen blijft ontmoeten. Bijvoorbeeld door deel te nemen aan een (sport-, cultureel en/of kunst) vereniging, het doen van (passend) vrijwilligerswerk, arbeidsmatige dagbesteding, regulier werk. In Midden-Delfland streven we daarom ernaar dat iedereen, ongeacht hun beperking, zo veel mogelijk mee kan doen in de Midden-Delflandse samenleving.

Zorg- en ondersteuning-, en stut- en steunstructuren

In Midden-Delfland zijn de lijnen tussen maatschappelijke partners en de gemeente kort. We werken met maatschappelijke partners samen op alle leefgebieden van een inwoner. Denk bijvoorbeeld aan de gemeentelijke Toegang, Klantmanager Jongeren, Zorg en Veiligheid, Maatschappelijk Werk Kwadraad, Stichting Welzijn Midden-Delfland, Wonen Midden-Delfland en huisartsen. Er zijn diverse ketenoverleggen, waar zowel ketenpartners, belangenvertegenwoordigers als gemeente in deelnemen. Hiermee willen we enerzijds problemen zoveel voorkomen en anderzijds

Navigeer hier tussen de ambities van deze gemeente

zwaardere zorg afschalen. Een voorbeeld van preventief aanbod is GGZ Inloop Doel Delfland. Bij Doel Delfland in Den Hoorn kunnen inwoners met een GGZ-aandoening terecht voor onder meer hulp bij re-integratie, het opdoen van werkervaring, het hebben van een zinvolle dagbesteding en preventietrainingen. Ook kan men terecht voor een praatje en een kop koffie. Locatie De Kickerthoek is een inlooplocatie, met mogelijkheden voor arbeidsmatige dagbesteding in de wasserij en bij het bereiden van lunches. Er is een zelfzorgprogramma, wat inhoudt dat men de was mee kan nemen en die onder begeleiding kan wassen of de was te laten doen. Daarnaast heeft de Inloop GGZ ook een 'signalerende' functie.

Bemoeizorg en Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvggz)

Sommige inwoners met een GGZ-aandoening overzien niet altijd goed de gevolgen van hun ziektebeeld en/of zijn niet goed meer in staat om voor zichzelf en/of hun omgeving te zorgen. Hierdoor kunnen zij overlast veroorzaken in hun woonomgeving. Als hierdoor problemen ontstaan, dan kan men een melding bij het Maatschappelijk Team maken.

Het Maatschappelijk Team is de lokale Toegang voor onder andere het doen van zorgmeldingen, als men zich zorgen maakt over iemand in hun buurt/wijk. Een melding bij het Maatschappelijk Team kan gedaan worden door professionals, inwoners dan wel naasten. Het Maatschappelijk Team weet de weg te vinden naar eventuele zorg of hulp. Ook als iemand zelf geen hulpvraag heeft of contact afhoudt maar wel zorg nodig heeft kan men bij het Maatschappelijk Team terecht. Het Maatschappelijk Team wordt ingezet als zorg en ondersteuning onvermijdelijk

is. In het kader van preventie en vroegsignalering willen we juist aan de 'voorkant' van het proces zitten. Daarom gaan we onderzoeken op welke wijze we de bestaande structuren en het bestaand aanbod in het voorliggend veld nog beter met elkaar kunnen aansluiten, teneinde zwaardere zorg te voorkomen. We denken hierbij bijvoorbeeld aan het inzetten van ervaringsdeskundigen door de Herstelacademie bij het activerings- en herstelproces van de client.

Formele-en informele ondersteuning: Mantelzorgondersteuning GGZ

We willen voorkomen dat mantelzorgers die zorgen voor een naaste met psychische kwetsbaarheid overbelast raken bij het uitvoeren van hun mantelzorgtaken. Daarom willen we meer aandacht besteden aan het ondersteuningsaanbod om mantelzorgers te ondersteunen in de mantelzorgtaken. Zo kunnen mantelzorgers in Midden-Delfland terecht bij GGZ Delfland. GGZ Delfland biedt gratis workshops, trainingen en individuele ondersteuning aan mantelzorgers aan. Zo versterken we de mentale gezondheid van mantelzorgers, zodat zij voldoende toegerust zijn om hun mantelzorgtaken uit te kunnen voeren. Daarnaast willen we ook aanvullende ondersteuningsactiviteiten onderzoeken, zoals bijvoorbeeld een Mantelzorgcafé Plus, het eventueel introduceren van de crisiskaart, aanbieden van familievertrouwenspersoon.

Deskundigheidsbevordering GGZ

Momenteel vervult centrumgemeente Delft de uitvoering van Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen. Ook de Toegang en het afgeven van de indicatie voor MOBW verloopt nu nog via Delft Support. Met de transformatie van MOBW naar gemeenten, willen we onderzoeken wat er nodig is qua scholing en deskundigheidsbevordering bij de lokale Toegangmedewerkers Wmo en het Maatschappelijk Team. Hoe vertalen we de verantwoordelijkheden en taken van Delft Support voor BT naar de lokale Toegang?

Jongeren en preventie

Jongeren uit Midden-Delfland zitten over het algemeen goed in hun vel en hebben een goed sociaal netwerk. Zij werken en/of gaan naar school en zijn ook actief in (sport)verenigingen. Maar er zijn ook jongeren die het net niet zelfstandig redden en hulp en ondersteuning nodig hebben bij het opgroeien naar volwassenheid. Indien jongeren vragen hebben, dan kunnen zij met hun vragen terecht bij de Klantmanager Jongeren en/of het Maatschappelijk Team. De Klantmanager bekijkt samen met de jongere waar zijn/haar behoefte ligt. Dit kan zijn toeleiden naar werk en/of studie. Ook kunnen jongeren zich wenden tot algemeen maatschappelijk werk of vertrouwenspersonen in het onderwijs.

In Midden-Delfland is er geen jongerenwerk en zijn er geen voorzieningen waar jongeren, behalve bij de gemeente, terecht kunnen met hun vragen op wonen en zorggebied. We willen onderzoeken binnen de mogelijkheden van bestaand aanbod om bijvoorbeeld gebruik te maken van een mobiele JIP-bus.

Midden-Delflandse interventies Preventie één oogopslag:

Onderwerp	Tijdsplanning	Budgetbron	Trekker
Iedereen doet mee: sociale- en maatschappelijke inclusie	Continu proces	Reserve Beschermd Wonen en Reguliere middelen	Gemeente Midden-Delfland in samenwerking met SWMD en GGZ Delfland en belangenorganisatie
Zorg- en ondersteuning-, en stut- en steunstructuren	2022-2026	Reserve Beschermd Wonen	Gemeente Midden-Delfland in samenwerking met GGZ Delfland en belangenorganisatie
Bemoeizorg en Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvvggz)	Continu proces/ wettelijk	Reguliere middelen	Gemeente Midden-Delfland in samenwerking met ketenpartners Zorg & Veiligheid, WMD
Formele-en informele ondersteuning: Mantelzorgondersteuning GGZ	2022-2026	Reserve Beschermd Wonen en Reguliere middelen	Gemeente Midden-Delfland in samenwerking met SWMD en GGZ Delfland en belangenorganisatie
Deskundigheidsbevordering GGZ	2022-2026	Reserve Beschermd Wonen	Gemeente Midden-Delfland in samenwerking met gemeenten DWO-regio
Jongeren en preventie	2022-2026	Reserve Beschermd Wonen en Reguliere middelen	Gemeente Midden-Delfland/ Beleidsmedewerker Jeugd

Behouden wat werkt

Het preventieve aanbod binnen de gemeente Pijnacker-Nootdorp is reeds zodanig ingericht dat bestaande structuren voorzien in de ondersteuning aan inwoners. In de gemeente werken de maatschappelijke partners op diverse gebieden nauw samen waardoor er aandacht is voor thema's zoals omgaan met geld en rekenvaardigheden, laaggeletterdheid en digitale vaardigheden. Vanwege hun nauwe betrokkenheid bij inwoners en hun fysieke aanwezigheid in de diverse kernen en wijken zijn zij de ogen en oren van de gemeente. Hiernaast zijn diverse maatschappelijke partners betrokken bij het netwerk schuldhulpverlening waardoor inwoners met schuldenproblematiek tijdig ondersteuning krijgen om verergering van problemen te voorkomen. Er is sprake van een nauwe samenwerking met de woningcorporaties in Pijnacker-Nootdorp waardoor signalen rondom bijvoorbeeld overlast en betalingsproblemen tijdig herkend en erkend worden en preventieve acties ingezet kunnen worden. Inwoners met GGZ-problematiek kunnen 4 dagen per week terecht bij de inloop in Pijnacker. Inwoners kunnen hier terecht voor hulp bij re-integratie, het opdoen van werkervaring, een zinvolle dagbesteding en preventietrainingen. De inloop heeft tevens een belangrijke waakvlamfunctie, waardoor inwoners gezien en gesteund worden en tijdig signalen opgevangen worden als er meer nodig is.

Sociale ondersteuning in kernen creëren

Het netwerkoverleg wijken die werken brengt maatschappelijke partners en andere samenwerkingspartners zoals de politie, wijkmanagers, woningcorporaties, kerken, jongerenwerk en ouderenbonden bij elkaar met aandacht voor leefbaarheid en sociale binding. Dit overleg biedt mogelijkheid tot het delen van signalen van inwoners en hierop (in gezamenlijkheid) acteren. Ook het driemanschap (politie, jongerenwerk en wijkmanager) speelt in een belangrijke signalerende rol in de wijken en op scholen. Bij de maatschappelijke partners is het van belang om ervoor te zorgen dat er voldoende kennis is over het omgaan met en ondersteunen van mensen met GGZ-problematiek.

De mogelijkheden tot het creëren van ondersteuning in de kernen zullen worden bekeken. Hierbij zullen bestaande structuren en bestaand aanbod meegenomen worden in de inventarisatie om op deze manier te bekijken welke ontwikkelingen nodig zijn om tot deze ondersteuning te komen. Hierbij zal tevens gekeken worden naar de mogelijkheden tot het inzetten van een coach (ervaringsdeskundige of professional). Ook het uitbreiden van de herstelacademie zal nader onderzocht worden.

In de diverse kernen zal bekeken worden welke partners met elkaar een rol kunnen spelen als het gaat om het bieden van ondersteuning in de wijken. Dit kan uiteenlopen van een fysiek punt waar men elkaar kan ontmoeten en met vragen terecht kan tot een website waarop informatie en contactgegevens gevonden kunnen worden of op strategische plekken de contactgegevens vindbaar maken. Deze vraagbaken zijn lokaal, benaderbaar en maken een onderdeel uit van de kernen. Kennis over GGZ problematiek bij de mensen die aanwezig zijn op eventuele locaties is hierbij van belang. Data over de gemeente Pijnacker-Nootdorp kan een positieve bijdrage leveren aan meer inzicht geven aan in welke wijken van een kern welke interventie het beste aansluit.

Buurtcirkel

Leefbaarheid in de diverse wijken is van groot belang voor het leefgenot van inwoners. De diversiteit in de wijken kunnen hier van grote invloed op zijn, waardoor het van belang is om ervoor te zorgen dat mensen in wijken elkaar kennen en waar nodig kunnen ondersteunen, maar ook aanspreken. Naast een plek waar men elkaar kan ontmoeten, maar ook informatie kan krijgen en zorgen kan uiten kan een buurtcirkel van meerwaarde zijn om de leefbaarheid te vergroten. Het herstel in de eigen omgeving kan vergroot worden als mensen naar elkaar omkijken en begrip hebben voor de situatie waarin de ander zich bevindt. We willen in combinatie met de sociale ondersteuning in de wijk en de mogelijke inzet van ervaringsdeskundigen het ontwikkelen van een buurtcirkel onderzoeken. Hierover is afstemming met onze inwoners en betrokken maatschappelijke partners van belang. Bij een buurtcirkel kan gedacht worden aan diverse vormen, zoals groepsgewijze ondersteuning. Hierbij worden mensen met GGZ-problematiek bij elkaar gebracht worden zodat men elkaar kan vinden en ondersteunen. Ook het verbinden van burens of mensen in de wijk behoort tot de mogelijkheden die nader onderzocht kan worden, waarbij ook het gebruik van data en het betrekken van inwoners van belang is. Hierin zou SBJ Samen Sterk, een samenwerkingsverband tussen SWOP, Bibliotheek Oostland en Gro-Up jongerenwerk mogelijk een rol kunnen spelen.

Mantelzorgondersteuning en inzet buddy

De directe omgeving speelt een belangrijke rol als het gaat om het signaleren en het bieden van ondersteuning. Het is van belang om te onderzoeken op welke manier het aanbod binnen de gemeente aangevuld kan worden als het gaat om mantelzorgondersteuning aan familieleden van mensen met GGZ-problematiek. SWOP speelt met Mantelzorgondersteuning een belangrijke rol als het gaat om het informeren, adviseren en ondersteunen van mantelzorgers in onze gemeente. De mantelzorgconsulenten werken bijvoorbeeld vanuit de methodiek 'Positieve gezondheid' en 'Bordje vol'. Om Mantelzorgondersteuning verder te versterken als het gaat om ondersteuning aan mantelzorgers van mensen met psychiatrische problematiek kan een samenwerking tussen GGZ Delfland en de SWOP van meerwaarde zijn. Dit gezien de kennis en expertise bij GGZ Delfland rondom GGZ-problematiek en de kennis en ervaring van SWOP op het gebied van mantelzorg en dienstverlening en hun betrokkenheid op kern- en soms wijkniveau. Deze te onderzoeken samenwerking is ook van belang bij het onderzoek naar het creëren van sociale ondersteuning in de wijken.

Soms zijn mantelzorgers overbelast of is er behoefte aan (nog) iemand die betrokken is. Dan kan een buddy een belangrijke rol spelen voor zowel de mantelzorgers als voor de persoon in kwestie. Binnen Pijnacker-Nootdorp zou SWOP hierin samen met andere partners binnen de gemeente een rol kunnen spelen. De mogelijkheden voor het vinden en bemiddelen van een buddy zullen worden onderzocht.

Deskundigheidsbevordering GGZ

Om ervoor te zorgen dat er bij onze Toegang en maatschappelijke partners voldoende kennis is over (omgaan met) GGZ-problematiek is het van belang om in te zetten op deskundigheidsbevordering. Hiervoor zal bekeken worden welke kennis en op welke manier deze kennis uitgebreid kan worden.

Jongerenpreventie

Jongeren kunnen in Pijnacker-Nootdorp terecht met hun vragen en zorgen bij het jongerenwerk, Gro-Up. Vanuit het perspectief van normaliseren wordt bekeken welke vragen jongeren hebben en op welke manier zij hierbij ondersteund kunnen worden. Gro-Up werkt hiervoor onder andere samen met het Stanislascollege als het gaat om voorlichting over diverse thema's en biedt twee keer per jaar een netwerkbijeenkomst aan voor de diverse samenwerkingspartners in de gemeente. Hiernaast zijn er binnen de gemeente diverse vormen van formele en informele hulp vanuit verschillende organisaties. Als het gaat om het informeren en adviseren van jongeren waarbij sprake is van (dreigende) dak- en thuisloosheid is er behoefte aan expertise. Hierbij gaat het niet alleen om deskundigheidsbevordering bij het jongerenwerk en medewerkers van het kernteam van de gemeente, maar ook om afstemming en elkaar weten te vinden. Voor een sluitend aanbod voor jongeren die (dreigend) dak- en thuisloos zijn is het van belang om te onderzoeken welke mogelijkheden er zijn voor de het uitbreiden van de deskundigheid van het jongerenwerk en het kernteam en welke rol het JIP hierin zou kunnen spelen. Samenwerking met de corporaties in onze gemeente kan ook van meerwaarde zijn, bijvoorbeeld om jongeren meer uitleg te geven over de stappen rondom huisvesting.

Routekaart

Pijnacker-Nootdorp beschikt over een divers aanbod op allerlei verschillende leefgebieden en voor verschillende doelgroepen. Het inzichtelijk maken van op welke manier inwoners in aanraking of in aanmerking kunnen komen voor welke zorg, geeft duidelijkheid en inzicht. Een routekaart brengt in beeld welke route inwoners (kunnen) volgen om ondersteuning, hulp of zorg te krijgen. Op basis van de ontwikkelingen rondom de sociale kaart voor jeugd in Pijnacker-Nootdorp zal onderzocht worden in hoeverre er een routekaart kan komen.

Bemoeizorg

Binnen Pijnacker-Nootdorp speelt het kernteam een belangrijke rol als het gaat om het leveren van bemoeizorg en vrijwillige begeleiding van inwoners met ernstige GGZ-problematiek. Het kernteam kan hierin de korte interne lijnen benutten en snelheid leveren als dat nodig is. Ook vraagt dit type casuïstiek om een meer dan gemiddelde vertrouwensband tussen inwoner en hulpverlener, wat het kernteam kan bieden. De werkwijze is in lijn met de inzet in het sociaal domein in het algemeen en de WvGGZ in het bijzonder, namelijk het voorkomen van ernstiger problematiek. De afgelopen 2 jaar heeft het kernteam jaarlijks rond de 20 inwoners begeleid door middel van bemoeizorg en daarnaast jaarlijks 20 inwoners bij ernstige problemen op vrijwillige basis. Deze inzet willen we voort blijven zetten.

Bijeenkomst maatschappelijke partners

Het belang van elkaar kennen en weten te vinden wordt door alle maatschappelijke partners benadrukt. De diverse samenwerkingen, bestaande netwerken en structuren binnen de gemeente zijn van groot belang om een vangnet te creëren voor onze inwoners; plekken waar zij terecht kunnen met zorgen, vragen, voor activiteiten of voor informatie, advies of bemiddeling. Met de doordecentralisatie en transformatie is het van belang om onze maatschappelijke partners inhoudelijk mee te nemen in de ontwikkelingen en met elkaar af te stemmen over samenwerkingen en kans op het gebied van de verdere ontwikkelingen. Door de partijen samen te brengen willen we een groter draagvlak creëren, mensen met elkaar verbinden, bestaande samenwerkingen versterken en nieuwe samenwerkingen stimuleren.

Zingeving en zinvolle dagbesteding

Het is voor iedereen van belang om zich nuttig te voelen en onderdeel uit te maken van de maatschappij. Een zinvolle dag invulling levert een belangrijke bijdrage als het gaat om zingeving, sociale contacten hebben, je nuttig voelen en actief zijn en blijven. In Pijnacker speelt de inloop van Doel Delfland hier al een belangrijke rol in, maar hier liggen wellicht ook mogelijkheden om het aanbod op de locatie verder uit te breiden en hierin samen te werken met SWOP. SWOP kan tevens een rol spelen in het vinden van vrijwilligerswerk vanuit het VIP waardoor mensen bemiddeld kunnen worden richting vrijwilligerswerk.

Pijnacker-Nootdorp interventies Preventie in één oogopslag:

Onderwerp	Tijdsplanning	Budgetbron	Trekker
Sociale ondersteuning in de wijken creëren	2022-2026	Reserve Beschermd Wonen en Reguliere middelen	SWOP / GGZ Delfland / Gemeente Pijnacker-Nootdorp
Buurtcirkel	2023-2026	Reserve Beschermd Wonen en Reguliere middelen	SBJ Samen Sterk / Gemeente Pijnacker-Nootdorp
Mantelzorgondersteuning / inzet buddy	2022-2026	Reserve Beschermd Wonen en Reguliere middelen	SWOP
Deskundigheidsbevordering	2023-2024	Reserve Beschermd Wonen	Gemeente Pijnacker-Nootdorp
Jongerenpreventie	2023-2026	Reserve Beschermd Wonen en Reguliere middelen	Gro-Up / JIP / Gemeente Pijnacker-Nootdorp
Routekaart	2023-2026	Reguliere middelen	Gemeente Pijnacker-Nootdorp
Bemoeizorg	Continu	WvGGZ	Gemeente Pijnacker-Nootdorp
Bijeenkomst maatschappelijke partners	2023	Reserve Beschermd Wonen	Gemeente Pijnacker-Nootdorp / maatschappelijke partners
Zingeving en zinvolle dagbesteding	Continu	Reguliere middelen	Gemeente Pijnacker- Nootdorp / SWOP / GGZ Delfland

Sociale verbinding in de wijk

Westland onderschrijft dat iedereen meedoet in de samenleving. We willen een inclusieve samenleving zijn waar iedereen zich welkom voelt en een steentje bij kan dragen. Dit geldt ook voor mensen met GGZ-problematiek. Uitgangspunt van de transformatie en doorcentralisatie is dat inwoners met GGZ-problematiek thuis in de wijk kunnen blijven wonen. Een prettig leefklimaat ontstaat wanneer mensen mee kunnen doen, erbij horen en zich serieus genomen voelen. Voor (potentiële) kwetsbare inwoners is het van belang dat zij contact hebben met mensen in de wijk en er ook vanuit de wijk aandacht is voor deze (kwetsbare) inwoners. Dit zorgt voor begrip en beter om kunnen gaan met situaties van bijvoorbeeld overlast. Buren kunnen van grote steun zijn en ook is het belangrijk dat inwoners de maatschappelijke partners en professionals weten te vinden. Om de sociale verbinding in de wijk te versterken, zetten we in op het volgende:

- Inzetten op destigmatisering. Dit pakken we op met onze maatschappelijke partners. En we sluiten aan op landelijke campagnes;
- Inzetten van ervaringsdeskundigheid. Dit onderwerp wordt in dit hoofdstuk verder uitgewerkt;
- Voor een inwoner die uitstroomt vanuit een instelling zorgen we voor een zachte landing, ook voor zijn naasten en omgeving in de wijk. Passende communicatie is een randvoorwaarde;
- Signalen bij acute zorgen en overlast worden snel opgepakt waardoor er snel geacteerd kan worden op de ontstane situatie. Hiervoor wordt in samenwerking met de maatschappelijke partners een signaalpunt opgericht;
- Creëren van een meldfunctie voor niet acute meldingen, zodat ook deze situaties snel opgepakt en opgevolgd kunnen worden;
- Versterken samenwerking gemeente, zorgaanbieders, woningcorporaties, maatschappelijke partners en inwoners in de wijk. Gezamenlijk afspraken maken zodat inwoners met GGZ-problematiek niet verdwalen in het bureaucratisch moeras.

Inzet ervaringsdeskundigen

Ervaringsdeskundigen spelen een steeds belangrijkere rol bij het opstellen en uitvoeren van beleid. Zij brengen andere perspectieven en inzichten met zich mee die essentieel zijn voor innovatie. Met de transformatie gaan we kijken hoe we de inzet van ervaringsdeskundigen kunnen integreren binnen projecten en werkprocessen. Daarnaast creëren we een netwerk van ervaringsdeskundigen. Inwoners (zowel kwetsbare als niet kwetsbare) kunnen bij dit netwerk terecht met (ondersteuning)vragen en/of zorgen.

GGZ Inloop

Inwoners met een behoefte aan een luisterend oor, gezelschap of een activiteit kunnen binnenlopen bij de inlooplocaties van GGZ Delfland in Naaldwijk en 's-Gravenzande. De inloop is laagdrempelig en voor iedereen toegankelijk. Een medische indicatie is niet nodig. Inwoners kunnen binnenlopen voor een kopje koffie of een praatje, maar kunnen hier ook terecht met vragen over dagelijkse dingen, zoals persoonlijke verzorging, geldzaken en wonen.

Bemoeizorg

Bemoeizorg helpt mensen die hulp nodig hebben, maar dit niet willen, kunnen of durven vragen. Sommige inwoners met (ernstige) GGZ-problematiek verliezen de grip op hun dagelijkse leven doordat zij zich de gevolgen van hun ziektebeeld niet overzien. Zij zijn niet meer in staat voor zichzelf en/of hun omgeving te zorgen. Daarnaast zijn er ook mensen die denken dat hun situatie uitzichtloos is en ze niet te helpen zijn, waardoor zij alle vormen van hulp en ondersteuning mijden. Ook veroorzaken sommigen overlast in hun eigen woon- en leefomgeving.

Zorgen kunnen door iedereen (familie, inwoners en professionals) neergelegd worden bij verschillende organisaties: Vitis Welzijn (sociaal makelaars en buurtinformatiepunten), politie (wijkagenten), woningbouwverenigingen (m.n. woonlast), het SKT en de gemeente. Indien de zorgen acuut zijn en er snel een oplossing nodig is, komen de zorgen snel terecht het SKT. De lijnen tussen de SKT en de gemeentelijke afdeling schulphulpverlening, woningbouwverenigingen en de politie (wijkagenten) zijn kort. Het sociaal kernteam kijkt (i.s.m. familie) welke zorg en ondersteuning de persoon in kwestie nodig heeft en bij welke organisatie deze persoon het beste geholpen is. Zij richten zich op het bieden van passende zorg en ondersteuning en het voorkomen van verergering van de problematiek.

Deskundigheidsbevordering GGZ

Op dit moment vervult centrumgemeente Delft de uitvoering van Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen. Dit betekent dat ook de toegang en het afgeven van een indicatie voor Beschermd Wonen via Delft (Delft Support) verloopt. Om de Toegang en maatschappelijke partners klaar te stomen voor de transformatie zetten we in op deskundigheidsbevordering van GGZ-problematiek. We gaan onderzoeken welke kennis nodig is en op welke manier we deze kennis overdragen (bijvoorbeeld door een gericht trainingsaanbod en/of netwerkbijeenkomsten).

Jongeren en preventie

Westlandse jongeren tussen de 12 en 23 jaar kunnen met vragen en zorgen terecht bij het Jongerenwerk Westland. Zij staan voor jongeren klaar, zowel online als offline, die zichzelf willen ontwikkelen, nuttig willen maken of behoefte hebben aan extra ondersteuning. De jongerenwerkers hebben een breed netwerk waardoor zij veel kennis over verschillende onderwerpen (verslaving, onderwijs, financiën, etc.) in huis hebben.

Jongeren worden actief opgezocht. Zo bezoeken de jongerenwerkers plekken waar jongeren graag in hun vrije tijd zijn: bij de sportclub, op straat. Er wordt sterk ingezet op de vertrouwensband tussen jongeren en de jongerenwerkers, zodat de jongerenwerkers in beeld hebben welke problemen bij jongeren spelen en wat hiervoor nodig is en/of welke behoefte er onder jongeren is. De ontwikkeling van jongeren, in hun eigen omgeving, staat centraal, zodat jongeren leren zichzelf te redden en mee kunnen doen in de samenleving.

Mantelzorgondersteuning

Vitis Welzijn verzorgt in Westland de mantelzorgondersteuning. Bij het mantelzorgerssteunpunt kunnen mantelzorgers terecht voor een luisterend oor, informatie en advies en hulp bij het aanvragen van voorzieningen. We gaan onderzoeken of de huidige dienstverlening voor mantelzorgers ook aansluit bij mantelzorgers die ondersteuning bieden aan familieleden of naasten met psychische problematiek.

GGZ Delfland biedt ook ondersteuning aan mantelzorgers in de vorm van gratis workshops, trainingen en individuele ondersteuning. Een samenwerking tussen Vitis Welzijn en GGZ Delfland op het gebied van mantelzorg kan van meerwaarde zijn voor de Westlandse mantelzorgers. De expertise en kennis bij GGZ Delfland rondom de GGZ-problematiek en de kennis en ervaringen van Vitis Welzijn rondom mantelzorg en dienstverlening en hun betrokkenheid op kernniveau. Deze te onderzoeken samenwerking is ook van belang bij het onderzoek naar het creëren van sociale verbinding in de wijken.

Sociale Kaart

In 2022 lanceert gemeente Westland de (vernieuwde) sociale kaart. Westland beschikt over een divers aanbod op verschillende leefgebieden en voor verschillende doelgroepen in het voorveld. De sociale kaart maakt dit aanbod, op een laagdrempelige en toegankelijke manier, inzichtelijk. Inwoners met vragen over ondersteuning, hulp of zorg worden doorverwezen naar de juiste organisatie.

Het is belangrijk dat het aanbod van de sociale kaart breed bekend is, daarom zetten wij na de lancering extra in op ruchtbaarheid geven aan de sociale kaart. De communicatie rondom de sociale kaart is een continu proces.

Westlandse interventies Preventie in één oogopslag:

Onderwerp	Tijdsplanning	Budgetbron	Trekker
Sociale verbinding in de wijk	2022-2026	Reguliere middelen en reserve Beschermd Wonen	Vitis Welzijn/ SKT/ GGZ Delfland/ Gemeente Westland
Inzet ervaringsdeskundigen	2022-2023	Reserve Beschermd Wonen	Gemeente Westland
GGZ inloop	Continu proces	Reguliere middelen	GGZ Delfland
Bemoeizorg	Continu proces	Reguliere middelen	SKT/ Gemeente Westland
Deskundigheidsbevordering GGZ	2022-2023	Reserve Beschermd Wonen	Gemeente Westland
Jongeren en preventie	Continu proces	Reguliere middelen	Vitis Welzijn
Mantelzorgondersteuning	Continu proces GGZ: 2022-2026	Reguliere middelen en reserve Beschermd Wonen	Vitis Welzijn/ Gemeente Westland
Sociale Kaart	2022	Reguliere middelen	Gemeente Westland

Ambitie II:

Ondersteuning in de
woonomgeving

Ambitie II:

Ondersteuning in de woonomgeving

We streven naar woonomgevingen waar inwoners zo gewoon mogelijk kunnen functioneren en hun eigen leven vorm kunnen geven. Waar inwoners zoveel als mogelijk kunnen deelnemen aan de maatschappij en wonen op basis van “scheiden wonen en zorg”. Een deel van de cliënten zal na een verblijf in een intramurale setting kunnen doorstromen naar een veilige beschermende woonomgeving waar zij (ambulante) begeleiding krijgen om verder te herstellen voordat zij helemaal zelfstandig kunnen wonen. Andere cliënten zullen vanuit Beschermd Wonen direct kunnen uitstromen naar zelfstandig wonen en weer zelf de regie over hun leven voeren. We zorgen voor begeleiding die nabij is, ingeschakeld kan worden als nodig en die verbindingen legt met ondersteuners op andere levensdomeinen zodat er een steunend netwerk om de inwoners gebouwd wordt.

Zodra inwoners weer zelfstandig (met begeleiding) kunnen wonen en deelnemen in de maatschappij, is het belangrijk dat zij snel een beroep op ondersteuning kunnen doen als terugval dreigt of dat terugval gesignaleerd wordt als zij zelf dat beroep niet kunnen/ willen doen. Deze zorg en ondersteuning dient als preventie voor terugval en als vangnet beschikbaar te zijn.

Regionale interventies Ondersteuning in woonomgeving

Gemeenten bouwen een zorg- en ondersteuningsinfrastructuur in de wijk voor cliënten met ggz-problematiek en een sluitend netwerk van signalering, vangnet en bemoeizorg. Ambulante begeleiding, inloopvoorzieningen, welzijnsvoorzieningen en netwerkversterking worden zo lokaal mogelijk georganiseerd. We vinden het belangrijk te werken aan ketensamenwerking zodat partners elkaar kunnen vinden en zij samenwerken om efficiënt de passende zorg te kunnen leveren.

Omdat de uitstroom vanuit dak- en thuislozenvoorzieningen bemoeilijkt wordt door het gebrek aan woonruimte in de regio, hebben we een plan van aanpak gemaakt samen met regiogemeenten, woningcorporaties en zorgaanbieders om hierop te investeren. Dat gebeurt onder andere door afspraken te maken over het met voorrang toewijzen van vrijkomende woonruimte aan de doelgroep. En via afspraken over passend wonen van kwetsbare doelgroepen met woonzorgbegeleiding op maat. We werken in de regio aan 40 flexwoningen, en regionale pauzewoningen. Het gaat hierbij om 1 à 2 kamerappartementen binnen de sociale huurgrens, met spreiding over diverse woonlocaties met aandacht voor prikkelarme woonomgeving.

Om een extra impuls te geven wordt de komende jaren gewerkt aan een drietal thema's om dak- en thuisloosheid te verminderen en om van Maatschappelijke Opvang naar Maatschappelijk Wonen te transformeren. Vernieuwing van de opvang is daar één van (Preventie van dakloosheid en Wonen met begeleiding en zijn de andere 2, zie overige ambities). De transformatie van Maatschappelijke Opvang naar Maatschappelijk Wonen wordt mede mogelijk gemaakt door het realiseren van 40 flexwoningen die als doorstroomvoorziening fungeren waardoor de druk op de huidige nachtopvang afneemt. Hierdoor wordt het mogelijk de nachtopvang te transformeren naar een eenkamervoorziening.

In de tabel hieronder staan de activiteiten, een tijdsplan en waar we dit oppakken. Hier beschrijven we alleen wat we regionaal doen, de lokale interventies staan in de volgende paragrafen.

Interventie	Periode van uitvoering	Hoe/waar opgepakt?
Balans brengen in aantal beschikbare woningen met zorg en de vraag naar deze woonvoorzieningen.	2022-2026	Aan de hand van inzicht in zorgvraag en aanbod; onderzoek Companen; inventarisatie uitstroom van de Bestuurlijke tafel Wonen Regio Haaglanden
Realiseren van tenminste 10 doorstroomwoningen in de gemeenten zodat mensen binnen 1,5 jaar kunnen uitstromen naar de reguliere woningmarkt	2022-2026	Onderdeel van de 40 flexwoningen uit het Versterkingsplan iedereen onder een dak
Starten met 15 Housing First plekken zodat dak- en thuislozen direct een start met herstel binnen een eigen huis kunnen maken.	2022-2026	Onderdeel van de 40 flexwoningen uit het Versterkingsplan iedereen onder een dak Versterkingsplan
Toekomstscenario en investeringsplan (regionaal bezien zorgaanbod)	2022	Regionale projectleider i.s.m. regionaal ambtelijke werkgroep

Navigeer hier tussen
de ambities van deze
gemeente

Samenwerking met woningcorporaties

Het grootste deel van de cliënten die uitstromen zijn cliënten die wellicht kwetsbaar zijn, maar prima hun bijdrage kunnen leveren. Moeilijk punt is dat zij, vanwege betaalbaarheid en beschikbaarheid, wel vaak in woningen terecht komen in kwetsbare wijken en buurten. Het Convenant Huisvesting Zorgafhankelijke Groepen is een goede start om voor betere spreiding te zorgen, maar daarnaast is wel inzet nodig om wijken en buurten leefbaarder te maken. De woningcorporaties spelen hier een belangrijke rol in door het sociaal beheer van hun complexen en ook het fysieke onderhoud. De gemeente Delft gaat via de prestatieafspraken duidelijkere afspraken maken met de woningcorporaties wie welke verantwoordelijkheid hierin heeft. De inzet van de gemeente moet hier ook duidelijk bij worden.

Inzet dagbesteding

In het verleden had Stichting Stunt een vorm van dagbesteding waarbij een aantal inwoners uit de wijk een onderhoudsteam vormden voor kleine klusjes. Zo heb je dagbesteding en leefbaarheid in één keer te pakken. Deze Vliegende Brigade bestaat nog steeds maar op hele kleine schaal. Er zal de komende jaren gekeken worden welke rol een organisatie als Stichting Stunt kan spelen bij het onderhouden van leefbaarheid in de wijken.

Bekendheid met maatschappelijk aanbod in de wijk en met elkaar

Samen met woningcorporaties en een aantal zorgaanbieders is de gemeente Delft bezig om voor iedere wijk in kaart te brengen wat de zorgen, behoeften en aandachtspunten zijn in een wijk. Die worden vervolgens naast het beschikbare aanbod van Delft voor Elkaar gelegd. Op die manier wordt zichtbaar welke gaten er nog in het aanbod zijn. Er zullen per wijk bijeenkomsten worden georganiseerd waarbij het aanbod wordt gepresenteerd en, belangrijker nog, aanbieders, zorgmedewerkers en medewerkers van woningcorporaties elkaar kunnen leren kennen zodat lijntjes korter worden.

Transformeren nachtopvang naar kleinschaligheid

De nachtopvang wordt getransformeerd naar een hoogwaardige eenkamer voorziening. Door de uitbreiding met 40 flexwoningen voor Maatschappelijk Wonen moet de druk op de nachtopvang afnemen waardoor de voorheen 4 persoons-kamers, huidige 2 persoons kamers kunnen worden getransformeerd naar individuele kamers. We willen er naartoe dat in 2026 40 (flex-)woningen (zie ambitie III) binnen DWO-regio zijn gerealiseerd zodat de nachtopvang vervolgens kan transformeren van 2 persoons- naar een hoogwaardig 1 persoonskamer voorziening.

Delftse interventies Ondersteuning in de woonomgeving in één oogopslag:

Onderwerp	Tijdsplanning	Budgetbron	Trekker
Samenwerking woningcorporaties	Continu. Prestatie-afspraken worden per jaar vernieuwd.	Reguliere middelen Wonen	Accounthouder Woningcorporaties
Inzet dagbesteding	Continu	Reguliere middelen Wmo en Participatie	Wmo i.s.m. Participatie
Maatschappelijk aanbod in de wijk	2022-2023	Reguliere middelen Wmo	Wmo

Navigeer hier tussen de ambities van deze gemeente

Samenwerken met maatschappelijke partners

Een inclusieve samenleving is gebaat bij diversiteit in de woonomgeving. Het versterkt de kracht van sociale cohesie in een buurt. Het investeren in draagvlak en acceptatie in de wijk zien wij als een cruciale factor om zelfstandig begeleid wonen te laten slagen.

Ook is aandacht nodig voor behoud van vitale en veerkrachtige wijken en buurten. Denk hierbij aan draagkracht, voldoende faciliteiten voor sociale ontmoeting, contact met burens en eenvoudige toegang tot professionele zorg als dat nodig mocht zijn. De bestaande lokale zorg- en ondersteuningsstructuur willen we daarom in het kader van de transformatie verder versterken. Dit willen we doen door de samenwerking met GGZ te intensiveren, zodat we de expertise van GGZ in de wijk kunnen inzetten. Ook willen we onderzoeken naar mogelijkheden voor dagbesteding, het uitbreiden van Inloop GGZ, toeleiden naar werk en/of vrijwilligerswerk, maar ook het intensiveren van de samenwerking tussen Welzijn, participatie en GGZ.

Mogelijkheden inrichten lokale Toegang

In Midden-Delfland wordt in 2022 onderzocht welke inhoudelijke en financiële gevolgen er zijn als het gaat om het inrichten van de lokale toegang voor Beschermd Thuis. Hierover zal voor 1-1-2023 een besluit worden genomen, waarna dit verder uitgewerkt kan worden.

Samenwerking met Welzijnsorganisatie en GGZ: positieve gezondheid

- Laagdrempelige inloop bij activiteiten, voor vragen en een luisterend oor
- Doen van passende vrijwilligerswerk
- Deskundigheidsbevordering bij vrijwilligers/professionals van welzijnsorganisatie
- Vast aanspreekpunt waar iedereen terecht kan met zorgen

Midden-Delflandse interventies Ondersteuning in de woonomgeving in één oogopslag:

Onderwerp	Tijdsplanning	Budgetbron	Trekker
Samenwerken met maatschappelijke partners	Continu	Reserve en reguliere middelen	Gemeente Midden-Delfland en ketenpartners
Mogelijkheden inrichten lokale toegang	2022-2023	Reserve Beschermd Wonen	Gemeente Midden-Delfland
Samenwerking met Welzijnsorganisatie en GGZ: positieve gezondheid/ Inloop GGZ	Continu	Reserve en reguliere middelen	Gemeente Midden-Delfland en ketenpartners

Mogelijkheden inrichten lokale Toegang

In de gemeente Pijnacker-Nootdorp speelt het kernteam de belangrijkste rol als het gaat om de toegang voor een inwoners met een vraag voor een tijdelijke beschermende omgeving. In 2022 zal er onderzocht worden welke inhoudelijke en financiële gevolgen er zijn als het gaat om het inrichten van de lokale toegang voor Beschermd Thuis. Hierover zal voor 1-1-2023 een besluit worden genomen, waarna dit verder uitgewerkt kan worden.

Samenwerking met woningcorporaties

Met Staedion en Rndom Wonen zijn prestatieafspraken gemaakt over de samenwerking en inzet in de gemeente. Als het gaat om bewoners met GGZ problematiek die in een complex wonen, kunnen beide corporaties vanuit bijvoorbeeld de sociaal complexbeheerders nader afstemmen met bewoners en/of zorgaanbieders zodat men hier (nog) actiever in kan acteren. Deze samenwerking kan ook van positieve invloed zijn als het gaat om de ontwikkeling van sociale ondersteuning in de kernen en onderzoek naar de mogelijkheid van een buurtcirkel.

Pijnacker-Nootdorpse interventies Ondersteuning in de woonomgeving in één oogopslag:

Onderwerp	Tijdsplanning	Budgetbron	Trekker
Mogelijkheden inrichten lokale toegang	2022-2023	Reserve Beschermd Wonen	Gemeente Pijnacker-Nootdorp
Samenwerking met corporaties	Continu Prestatieafspraken worden per jaar vernieuwd.	Reguliere middelen	Gemeente Pijnacker-Nootdorp en woningcorporaties

Samenwerking woningcorporaties

Met de Westlandse woningcorporaties zijn afspraken gemaakt over het huisvesten van mensen met een indicatie Beschermd Thuis en/of uitstroom uit instellingen. Deze zijn opgenomen in de prestatieafspraken.

In de praktijk zijn woningcorporaties vaak nauw betrokken bij kwetsbare bewoners. Zij hebben een signalerende functie. Om deze mensen te ondersteunen en de leefbaarheid in de wijk te bewaken, hebben de woningcorporaties de maatschappelijke partners en gemeente nodig. Woningcorporaties zijn ook een belangrijke partner in het versterken en behouden van de sociale verbinding in de wijken. Als het gaat om bewoners met GGZ-problematiek is het van belang dat de complexbeheerder op tijd kan afstemmen met andere bewoners, zorgaanbieders en/of partners zodat er actief geacteerd kan worden (voordat een situatie escaleert). In samenwerking met de woningcorporaties gaan we kijken welke informatie en afspraken hiervoor nodig zijn.

Samenwerking met maatschappelijke partners

Samen met haar maatschappelijke partners werkt de gemeente aan een duurzame aanpak van maatschappelijke vraagstukken. De maatschappelijke partners zijn essentieel in het creëren en behouden van de sociale verbinding, de vitaliteit en veerkracht van wijken en buurten. Draagvlak en acceptatie van inwoners met een GGZ-problematiek in de wijk of buurt is van belang om zelfstandig begeleid wonen te laten slagen. Onze maatschappelijke partners spelen een belangrijke rol in het creëren van het draagvlak en de acceptatie. Om dit te bewerkstelligen wordt de GGZ actief toegevoegd aan de samenwerking in buurten en wijken en zetten we in op kortere lijnen tussen alle maatschappelijke partners en de GGZ. Het is belangrijk dat als maatschappelijke partners zorgen hebben over een inwoner met GGZ-problematiek zij een vast aanspreekpunt hebben. Samenwerking met maatschappelijke partners is een continu proces. In het kader van de transformatie gaan we in gesprek met de partners hoe de samenwerking voor deze doelgroep vorm te geven en welke kennis en informatie zij nodig hebben.

Mogelijkheden inrichten lokale Toegang

In Westland wordt in 2022 onderzocht welke inhoudelijke en financiële gevolgen er zijn als het gaat om het inrichten van de lokale toegang voor Beschermd Thuis. Hierover zal voor 1-1-2023 een besluit worden genomen, waarna dit verder uitgewerkt wordt.

Herstelacademie

De herstelacademie is een plek waar activiteiten georganiseerd worden voor mensen die steun kunnen gebruiken. Het biedt mensen een veilige en rustige plek waar zij op eigen kracht kunnen deelnemen aan activiteiten, groepen, cursussen of trainingen. De academie wordt georganiseerd door ervaringsdeskundigen. Zij hebben ervaring en kennis over wat het betekent om psychische problemen te hebben, en weten welke handvaten, oplossingen en strategieën kunnen helpen. Voor de Herstelacademie is geen (medische) indicatie nodig, dus iedereen kan meedoen.

GGZ Delfland onderzoekt in de laatste twee kwartelen van 2022 of de Herstelacademie opgezet kan worden in de Westlandse inloopvoorzieningen. Indien dit mogelijk is, wordt de Herstelacademie in 2023 opgezet.

Westlandse interventies Ondersteuning in de woonomgeving in één oogopslag:

Onderwerp	Tijdsplanning	Budgetbron	Trekker
Samenwerking woningcorporaties	Continu proces	Reguliere middelen	Gemeente Westland
Samenwerking met maatschappelijke partners	Continu proces	Reguliere middelen	Gemeente Westland
Mogelijkheden inrichten lokale toegang	2022	Reserve Beschermd Wonen	Gemeente Westland
Herstelacademie	2022-2023	Reguliere middelen	Gemeente Westland/ GGZ Delfland

Ambitie III:

Tijdelijk beschermende
omgeving

Ambitie III:

Tijdelijk beschermende omgeving

Als inwoners tijdelijk een beroep moeten doen op opvang en bescherming, dan is deze gericht op **stabilisatie** en (psychisch en maatschappelijk) **herstel, ontwikkeling en versterking van zelfredzaamheid en participatie** zodat doorstroom van intramuraal naar extramuraal en/of naar lichtere vormen van ondersteuning kan plaatsvinden. Opvang is gericht op zo snel mogelijke **doorstroom** naar zo gewoon mogelijke huisvesting met **persoonsgerichte begeleiding** en **duurzame uitstroom**.

Regionale interventies Tijdelijk beschermde omgeving

We bouwen GGZ-kennis op bij gemeenten, toegangen/sociale wijkteams en lokale voorzieningen. De lokale toegang wordt het eerste loket waar inwoners hun ondersteuningsvraag stellen. Als zwaardere zorg in de vorm van Beschermd Wonen of Maatschappelijke Opvang nodig is, wordt de regionale toegang betrokken. Waar nodig werken we bovenregionaal samen om specialistisch aanbod van Beschermd Wonen beschikbaar te maken.

Binnen de gemeenten worden de verschillende lokale toegangen met elkaar verbonden: Werk en Inkomen, Maatschappelijk Team en Wmo.

Lokale gemeenten bouwen een aanbod van Beschermd Thuis op en stemmen regionaal af zodat een variatie in woonvormen ontstaat. Op dit moment bevinden de meeste voorzieningen Beschermd Wonen en Beschermd Thuis zich nog in de (centrum)gemeente Delft. Op basis van de transformatiegedachte willen we voorzieningen over de regio zodanig spreiden dat inwoners die BW of BT nodig hebben dat zo dichtbij mogelijk kunnen krijgen en deze ondersteuning verbonden kan worden met andere lokale voorzieningen en ook na herstel uitstromen naar de lokale gemeente. En tegelijkertijd willen wij gezamenlijk ervoor zorgen dat daar waar inwoners zwaardere/ specialistische zorg in de vorm van BW nodig hebben, deze ondersteuning regionaal ook geborgd blijft.

Als we het aantal cliënten dat nu een BW- of BT- indicatie heeft, zouden spreiden over de regio op basis van de percentages van het objectief verdeelmodel, zou dat de volgende verdeling over de gemeenten opleveren:

Verdeling aantal cliënten over de regio op basis van percentage objectief verdeelmodel = spreiding van het aanbod BW-BT over de regio (is eenmalig herverdeling van het aantal plekken wonen met zorg)

Zorgvormen	Aantal cliënten	Delft	Westland	Pijnacker-Nootdorp	Midden-Delfland
		48,21%	33,09%	12,95%	5,74%
BT Basis	131	63	43	17	8
BT Plus	57	28	19	7	3
BW Basis	27	13	9	4	2
BW Plus	15	7	5	2	1
Totaal	230/231	111	76	30	14

Het gaat per 1-1-2022 om in totaal 230 cliënten in de regio, waaronder 42 cliënten met een Beschermd Wonen indicatie en 188 met een Beschermd Thuis indicatie. Voor Beschermd Wonen gaat het om mensen die 24/7 toezicht en begeleiding nodig hebben, dus deze mensen wonen geclusterd in locaties van 20 à 24 plekken. Voor Beschermd Thuis geldt dat dit deels geclusterd en deels in zelfstandige huisvesting geboden wordt. De zorgvraag en daaraan gekoppeld ook de huisvesting is verschillend voor BW en BT. Of we die beide vormen dan ook naar lokale gemeenten kunnen door decentraliseren of wat een reële spreiding van de voorzieningen over de gemeenten kan zijn, dat zullen we verder moeten uitwerken. Het komende half jaar gaan we in een deelproject, samen met adviseurs wonen, concreet uitwerken in hoeverre deze voorzieningen regionaal gespreid kunnen worden, wat dat qua opgave naar woningen of locaties vraagt en hoe en in welk tijdspad we dat met elkaar in de regio kunnen realiseren. In dat deelproject nemen we ook de woon- en spreidingsopgave voor de uitstroom en de (flex) woningen voor de transformatie MO in mee, waarover hieronder meer.

In de H9 zijn bestuurlijke afspraken gemaakt over het toewijzen van huisvesting voor mensen die uitstromen uit instellingen, waaronder instellingen voor BW/BT en MO. Het gaat hier om huisvesting voor mensen die zover hersteld en daarmee weer zelfredzaam zijn, dat zij geen huisvesting meer vragen waar wonen met zorg gecombineerd wordt, maar zelfstandige huisvesting met ambulante begeleiding. Op gemeenteniveau maken we afspraken met de zorgaanbieders en woningbouwcorporaties over de uitstroom uit en toewijzing van woningen aan cliënten uit instellingen.

De verdeling van het aantal woningen per gemeente dat per jaar op basis van de uitvoeringsagenda toegewezen zou moeten worden voor de huisvesting van uitstromers (naar zelfstandig wonen met mogelijk ambulante begeleiding) is als volgt:

We realiseren terugval- of time-outvoorzieningen voor cliënten/ inwoners zodat zorg naar behoefte snel op- en afgeschaald kan worden; via inloopvoorzieningen lokaal; daar waar verblijf nodig is, inventariseren we eerst wat de regionale behoefte is.

Regionaal en lokaal creëren we passende woonvoorzieningen voor jongeren (18 – 24 jaar).

Vanaf september 2022 tot februari 2023 gaan we verder concretiseren op welke wijze we de gewenste spreiding en beschikbaarheid van de benodigde voorzieningen over de regio kunnen gaan realiseren. Welke voorzieningen en welke huisvestingsopgave ligt er voor de ± 250 cliënten BW/BT.

Naast voorzieningen voor BW/BT hebben we regionaal voorzieningen voor Maatschappelijke Opvang. Dit is centrale opvang, gevestigd in de centrumgemeente Delft. Deze opvang transformeert de komende jaren van gedeelde opvang naar 1-kamer huisvesting. Om deze transformatie mogelijk te maken, hebben we eerst een uitbreiding van de mogelijkheden voor MO nodig. Die uitbreiding in soorten voorzieningen, sluit al aan bij de inhoudelijke transformatie van MO.

Concreet gaan we in het kader van de transformatie van Maatschappelijke Opvang naar Maatschappelijk Wonen regionaal 40 (flex)woningen realiseren die ingezet worden ten behoeve van uitbreiding van de Short Stay (15 woningen) en doorstroomwoningen (10) voor hen die uitstromen uit instellingen of detentie. Om Housing First (15 woningen) te realiseren wordt een beroep gedaan op de huidige sociale woningvoorraad binnen de regio. Daarbij wordt het creëren van netwerken in de wijk zoals Vangnet in de Wijk in Delft, binnen de regio uitgebreid en/of aangevuld daar waar deze (flex)woningen worden gerealiseerd. De komende periode maken we concrete afspraken hoeveel en welke van deze voorzieningen in de regio gerealiseerd worden en wat er beschikbaar blijft binnen de centrumgemeente Delft.

Housing First

Waar de huidige MO keten is ingericht op het uiteindelijk uitstromen naar een zelfstandige woning, begint Housing First juist met het realiseren van de eigen woning als vertrekpunt van waaruit de begeleiding en zorg wordt ingericht. Met het opzetten en toepassen van de Housing First methodiek willen we de vicieuze cirkel waarin recidivisten zitten doorbreken. Housing First woningen bevinden zich het liefst midden in de wijk. In 2026 willen we minimaal 15 Housing First woningen in de DWO-regio hebben gerealiseerd en als dit succesvol blijkt, uitbreiden in aantallen en variatie in de doelgroep aanbrengen. Voor het beschikbaar stellen van een sociale huurwoning in de wijk staat een cofinanciering tegenover van 40.000 euro ter realisatie van een flexwoning vanuit het landelijke programma Iedereen onder een dak.

Doorstroomwoningen (doorstroomwoningen met begeleiding) voor cliënten uit instituties zoals GGZ-instellingen, jeugdinstituten of detentie

Door de inzet van deze flexwoningen willen we voorkomen dat cliënten die uit een instelling stromen en waar geen huisvesting voor is geregeld vervolgens zijn aangewezen op de nachtopvang. Deze woningen dienen ter tijdelijke overbrugging totdat zij een eigen woning krijgen. In 2026 willen we er naartoe dat er in de DWO-regio minimaal 10 flexwoningen zijn gerealiseerd. Per flexwoning is een cofinanciering beschikbaar van 40.000 euro vanuit het landelijke programma Iedereen onder een dak.

Vergroten van de short stay capaciteit

Van de Short Stay maken nu 34 cliënten gebruik en er is een wachtlijst. De Short Stay is een doorstroomvoorziening die zich richt op de “zelfredzame/economische” dakloze. Deze doelgroep heeft een klein zetje in de rug nodig om vervolgens zelfstandig een woning te krijgen. Hiervoor is een wachtlijst. De overspannen woningmarkt, de pandemie en het stijgend aantal scheidingen dragen bij aan het vergroten van de wachtlijst. Om te voorkomen dat deze doelgroep langdurig in de nachtopvang zit en om verder afglijden te voorkomen, willen we de short stay uitbreiden met 15 flexwoningen binnen de DWO-regio. In 2026 willen we dat de Short Stay capaciteit is uitgebreid met minimaal 15 flexwoningen. Per flexwoning is een cofinanciering beschikbaar van 40.000 euro vanuit het landelijke programma Iedereen onder een dak.

Kamers met Aandacht

Binnen de regio starten we een samenwerking met Kamers met Aandacht. Deze organisatie matcht jongeren met een lichte zorgvraag aan inwoners van de regio die een kamer te huur hebben. Dit gaat via een hospita constructie. Door Kamers met Aandacht in te zetten zijn er meer jongeren die uit kunnen stromen uit huis of uit een instelling, maar hebben we wel de mogelijkheid hen nog enige tijd te begeleiden en ondersteunen. Het is een mooie opstap naar zelfstandigheid. De samenwerking is in eerste instantie voor twee jaar.

In de tabel hieronder staan de activiteiten, een tijdspad en waar we de uitvoering hiervan beleggen. Hier beschrijven we alleen wat we regionaal doen, de lokale interventies staan in de volgende paragrafen.

Interventie	Periode van uitvoering	Hoe/waar opgepakt?
Uitwerken scenario's voor de spreiding van Beschermd Wonen en Beschermd Thuis over de regio: welke voorzieningen qua zorgvraag en huisvesting en in welke aantallen per gemeente gaan we realiseren en in welk tijdspad.	Start Q3 2022	Deelproject van Regionaal beleidsteam + adviseurs wonen met ondersteuning van een regionale aanjager (BMC)
Uitwerken verwijzing en samenwerking lokale en regionale toegangsloketten	2023-2024	Onderdeel van Toekomstscenario
Inkoop 2024	Start Q3 2022 tot eind 2023	Regionaal beleidsteam + inkoop/contractmanagement
Bovenregionale samenwerking vormgeven voor specialistische zorgvormen	2023	Regionaal beleidsteam
Passende woon/voorzieningen creëren voor jongeren (18 – 24 jaar).	2022 - 2026	Afspraken woningcorporaties, inkoop, middelen BZK via Bestuurlijke tafel Wonen Regio Haaglanden
40 flexwoningen realiseren voor doorstroom. Hiervan zijn: - 15 Housing First plekken - 10 doorstroomwoningen voor cliënten uit instellingen, detentie of jeugdzorg - 15 short stay woningen (uitbreiding)	2022 - 2026	Vanuit het versterkingsplan zal een nadere verdeling van de spreiding over de regio gemaakt worden. Met een aanjager en PvA per gemeente om met o.a. beleidsadviseur wonen en woningbouwcorporaties locaties te zoeken en deze opgave te realiseren
Transformeren nachtopvang naar kleinschaligheid (van 2p kamers naar 1p kamers)	Volgtijdelijk na actie 5	Pva verbouwing nachtopvang aan de Spoorsingel als onderdeel van versterkingsplan
Passend aanbod intramuraal Beschermd Wonen (regionaal) beschikbaar houden	2022 - 2026	Uitwerking bij de inkoop BW/BT voor 2024.
Kamers met Aandacht	2022 - 2024	Centrumgemeente heeft regie op pilot i.o.m. regionaal beleidsteam
Realiseren van jongerenopvang als aparte vleugel van de reguliere nachtopvang	2022 - 2023	Centrumgemeente werkt hierin samen met de aanbieder van de nachtopvang Stichting Perspektief en het Jongeren Interventie Team i.o.m. regionaal beleidsteam.

Navigeer hier tussen
de ambities van deze
gemeente

Voorzetting Convenant Huisvesting Zorgafhankelijke Groepen

Het convenant huisvesting zorgafhankelijke groepen wordt geëvalueerd en er wordt gekeken of er doelgroepen, zoals cliënten uit de Jeugdzorg of de WLZ aan het convenant kunnen worden toegevoegd. Het convenant geeft cliënten de mogelijkheid tot uitstroom, geeft zorgaanbieders de mogelijkheid hun cliënt na uitstroom nog een tijd actief te ondersteunen en geeft woningcorporaties de mogelijkheid kwetsbare huurders over de stad te spreiden zodat de meest kwetsbare wijken ontlast worden.

Wonen met begeleiding

Passende (arbeidsmatige) dagbesteding en werk. Alle cliënten worden als onderdeel van hun hersteltraject toegeleid naar dagbesteding, opleiding of werk. Dit in gezamenlijkheid met de sociale dienst en de sociale werkvoorzieningen. Hiervoor zijn al veel en goed lopende maatregelen in Delft. Maar ook hier speelt bekendheid met de programma's en met elkaar een belangrijke rol. De gemeente Delft zal het komende jaar actief beleid gaan voeren om maatregelen en programma's meer onder de aandacht te brengen.

Delftse interventies Tijdelijk Beschermde Woonomgeving in één oogopslag:

Onderwerp	Tijdsplanning	Budgetbron	Trekker
Convenant Huisvesting Zorgafhankelijke Groepen	continu	Reguliere middelen Wmo	Wmo
Wonen met begeleiding	continu	Reguliere middelen Wmo en Participatie	Wmo en Participatie

Midden-Delfland

Navigeer hier tussen
de ambities van deze
gemeente

Passende zorg en wonen in relatie tot woonopgave

We vinden het belangrijk dat inwoners met een GGZ-achtergrond passende zorg- en ondersteuningsvraag thuis kunnen ontvangen. De woonopgave is voor Midden-Delfland een uitdaging. We vinden het belangrijk dat mensen met een complexe problematiek langer thuis kunnen blijven wonen. Maar we streven wel naar een evenwichtige verdeling en leefbaarheid in de wijk.

Met Wonen Midden-Delfland werken we toe naar woonplekken in de wijk voor mensen met psychische- en/of psychosociale kwetsbaarheid. De aantallen inwoners, gebaseerd op het objectief verdeelmodel, zijn opgenomen in hoofdstuk 2. Wonen Midden-Delfland stelt 8 woningen beschikbaar voor mensen die uitstromen uit een zorginstelling (gebaseerd op uitstroom H9 berekeningen).

Prestatieafspraken Wonen Midden-Delfland, Huurdersverenigingen en gemeente

Gemeente Midden-Delfland, Huurdersverenigingen en Wonen Midden-Delfland nemen in de jaarlijkse prestatieafspraken de beschikbaarheid van betaalbare en geschikte huisvesting met passende begeleiding voor mensen met psychische- en/of psychosociale kwetsbaarheid die uit Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen kunnen uitstromen op. Uitgangspunt is een eigen woonplek. Indien tussenvormen/clusterwoningen bij grote aantallen noodzakelijk zijn, dan nemen we dit in de prestatieafspraken mee.

Woonzorgcontract en convenant Huisvesting Zorgafhankelijke Groepen

In de DWO-regio werken zorgaanbieders, woningcorporaties en gemeenten samen, zodat mensen met psychische- en/of psychosociale kwetsbaarheid kunnen uitstromen van zorginstelling naar zelfstandig wonen eventueel met begeleiding in de wijk. Hiertoe worden woonzorgconvenanten met de regionale en lokale ketenpartners afgesloten. Met de 'uitstromer' wordt een tijdelijke huurovereenkomst van twee jaar aangegaan. De zorgaanbieder heeft met de cliënt een zorgplan gesloten die gekoppeld wordt aan de tijdelijke huurovereenkomst en daarmee onlosmakelijk verbonden is. Als alles goed gaat wordt de tijdelijke huurovereenkomst omgezet naar een reguliere huurovereenkomst. Goede afspraken tussen woningcorporatie en zorgaanbieder is belangrijk om de zorg, ook na twee jaar, te kunnen monitoren en continueren.

Midden-Delflandse interventies Ondersteuning in de woonomgeving in één oogopslag:

Onderwerp	Tijdsplanning	Budgetbron	Trekker
Passende zorg en wonen in relatie tot woonopgave	2022	Reserve en reguliere middelen Wmo	Gemeente Midden-Delfland/ Beleid Sociaal Domein en Beleid Wonen/ WMD
Prestatieafspraken Wonen Midden-Delfland, Huurdersverenigingen en gemeente	2023	Reserve en reguliere middelen Wmo/ Participatie	Gemeente Midden-Delfland/ Beleid Sociaal Domein en Beleid Wonen
Woonzorgcontract en convenant Huisvesting Zorgafhankelijke Groepen	Continu	Reserve en reguliere middelen Wmo	Gemeente Midden-Delfland/ Beleid Sociaal Domein en Beleid Wonen/ WMD en zorgaanbieders

Samenwerking met woningcorporaties en zorgaanbieders

Het convenant uitstroom zorgafhankelijke doelgroepen is geïmplementeerd waarbij afspraken zijn gemaakt met woningcorporaties en zorgaanbieders. Tevens is het convenant uitgewerkt in een interne werkinstructie waardoor de aanvragen in behandeling genomen worden en bemiddeld worden richting de woningcorporaties.

Op basis van het convenant uitstroom zorgafhankelijke doelgroepen werken wij samen met de woningcorporaties en zorgaanbieders om mensen met psychische- en of psychosociale kwetsbaarheid als het gaat om uitstroom van een zorginstelling naar zelfstandig wonen met (ambulante) begeleiding. De zorgaanbieder heeft met de cliënt een zorgplan gesloten die gekoppeld wordt aan de tijdelijke huurovereenkomst en daarmee onlosmakelijk verbonden is. Als alles goed gaat wordt de tijdelijke huurovereenkomst

omgezet naar een reguliere huurovereenkomst. Goede afspraken tussen woningcorporatie en zorgaanbieder is belangrijk om de zorg, ook na twee jaar, te kunnen monitoren en continueren. Het kernteam gaat een belangrijk rol spelen in de bemiddeling en zorg aan inwoners die in aanmerking komen voor het convenant.

In de jaarlijkse prestatieafspraken met de woningcorporaties wordt ook de beschikbaarheid van betaalbare en geschikte woningen, gekoppeld aan (ambulante) begeleiding, voor mensen met psychische- en psychosociale kwetsbaarheid die uit Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen uitstromen, opgenomen. De aantallen inwoners, gebaseerd op het objectief verdeelmodel, zijn opgenomen in hoofdstuk 2.

Pijnacker-Nootdorpse interventies Tijdelijk Beschermd Woonomgeving in één oogopslag:

Onderwerp	Tijdsplanning	Budgetbron	Trekker
Samenwerking met woningcorporaties en zorgaanbieders	2022	Reserve Beschermd Wonen en reguliere middelen	Gemeente Pijnacker-Nootdorp, zorgaanbieders, Delft Support en woningcorporaties

Re-integratie in de samenleving

Een zinvolle daginvulling levert een belangrijke bijdrage als het gaat om zingeving, sociale contacten hebben, je nuttig voelen en actief zijn en blijven. Voor inwoners die uitstromen uit een instelling, maar ook voor inwoners die op een Beschermd Thuis plek wonen, is een zinvolle daginvulling van groot belang. Op deze manier kunnen wij hen begeleiden naar zelfredzaamheid. Het is belangrijk dat de daginvulling aansluit bij de wensen, ervaringen, capaciteiten en talenten van mensen. Dit kan bijvoorbeeld dagbesteding, vrijwilligerswerk of beschut werk zijn. In Westland begeleidt Patijnenburg mensen met afstand tot de arbeidsmarkt naar (betaald) werk. De ontwikkeling van het individu staat centraal. Dit vraagt om duidelijke afstemming tussen alle organisaties die betrokken zijn bij het individu.

Financiële fitheid

Uitstromers of inwoners van Beschermd Thuis plekken worden bij financiële problematiek begeleid in financiële fitheid. Vaak hebben zij onvoldoende vaardigheden om de eigen financiën te doen en de administratie op orde te houden. Deze inwoners worden naar de gemeentelijke schuldhulpverleningsroute begeleid. Daarnaast zetten we ook in op preventie. Schuldenproblematiek zorgt voor stress en kan de route naar zelfstandigheid belemmeren. Er wordt ingezet op vroegsignalering, zodat inwoners op tijd gewezen worden op het aanbod gericht op financiële fitheid. Samenwerking tussen de woningcorporaties, zorgaanbieders, gemeente en maatschappelijke partners is essentieel.

Convenant huisvesting zorgafhankelijke groepen

We stellen samen met de woningcorporaties en zorgaanbieders het Convenant huisvesting zorgafhankelijke groepen op. Het convenant geeft cliënten de mogelijkheid tot uitstroom, geeft zorgaanbieders de mogelijkheid hun cliënt na uitstroom nog een tijd actief te ondersteunen en geeft woningcorporaties de mogelijkheid kwetsbare huurders over Westland te verspreiden. Met de uitstromer wordt een tijdelijke huurovereenkomst van twee jaar aangegaan. De zorgaanbieder heeft met de cliënt een zorgplan gesloten die gekoppeld wordt aan de tijdelijke huurovereenkomst en daarmee onlosmakelijk verbonden is. Als alles goed gaat wordt de tijdelijke huurovereenkomst omgezet naar een reguliere huurovereenkomst. Goede afspraken tussen woningcorporatie en zorgaanbieder is belangrijk om de zorg, ook na twee jaar, te kunnen monitoren en continueren.

Flexwoningen

In Monster worden 80 flexwoningen gerealiseerd. Op dit moment verkennen we of een aantal van deze woningen geschikt zijn voor de doelgroep Beschermd Thuis en Maatschappelijke Opvang. In deze uitwerkingen kijken we op welke manier we deze woningen kunnen inzetten (short stay of doorstroomwoningen) passend bij de locatie. Hiervoor moeten er ook afspraken gemaakt worden over toewijzing en subsidie. Eind 2022 beogen we dit traject afgerond te hebben en duidelijkheid te hebben in de geschiktheid en beschikbaarheid van deze woningen.

Westlandse interventies Ondersteuning in de woonomgeving in één oogopslag:

Onderwerp	Tijdsplanning	Budgetbron	Trekker
Re-integratie in de samenleving	Continu proces	Reguliere middelen en reserve Beschermd Wonen	Gemeente Westland
Financiële fitheid	Continu proces	Reguliere middelen en reserve Beschermd Wonen	Gemeente Westland
Convenant huisvesting zorgafhankelijke groepen	2022	Reserve Beschermd Wonen	Gemeente Westland
Flexwoningen	2022-2026	Reguliere middelen en reserve Beschermd Wonen	Gemeente Westland

Ambitie IV:
Integrale trajecten
en innovatie

Ambitie IV:

Integrale trajecten en innovatie

We werken in Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen vanuit een integrale aanpak. Oplossingen worden door partners in samenwerking en ontschot tot stand gebracht. Cliënten zijn gebaat bij een sluitende zorgketen waarbij in samenhang aan hun psychisch en maatschappelijk herstel gewerkt wordt. Begeleiding zonder uitzicht op stabiliteit op andere levensdomeinen zoals huisvesting, inkomen, werk of dagbesteding, sociale netwerken of zingeving, leidt niet tot duurzaam herstel. Deze ondersteuning zal door meerdere partijen geboden kunnen worden, maar moet altijd samengebracht worden in een integraal hersteltraject.

Innovatie: huidige werkwijzen hoeven niet de werkwijzen van de toekomst te zijn. Het ontwikkelen van nieuwe werkwijzen, hanteren van professionele standaarden en de inzet van techniek, leiden tot vernieuwing en verbetering van de ondersteuning waardoor meer cliënten in de toekomst zelfstandig(er) kunnen wonen. We willen normaliseren en werken vanuit het gedachtegoed van positieve gezondheid en kiezen daarbij voor een sociale benadering in plaats van een zorgbenadering.

Regionale interventies Integrale trajecten

Voor iedere cliënt bieden we perspectief op werk, vrijwilligerswerk, opleiding of dagbesteding. We zien hierbij (vrijwilligers-)werk en opleiding voorliggend op dagbesteding binnen Beschermd Wonen of Maatschappelijke Opvang. We starten samenwerking tussen onderwijs, zorg en arbeid zodat cliënten toegeleid kunnen worden naar opleiding of duurzame werk- of dagbestedingsplekken.

Lokaal bieden we ondersteuning bij het oplossen van financiële problematiek, schulphulpverlening en/of het ontbreken van inkomen. Op gemeenteniveau werken de domeinen zorg, onderwijs en arbeid samen om cliënten toe te leiden naar onderwijs en werk. Regionaal leren we van elkaar.

In de tabel hieronder staan de activiteiten, een tijdsplan en waar we de uitvoering hiervan beleggen. Hier beschrijven we alleen wat we regionaal doen, de lokale interventies staan in de volgende paragrafen.

Interventie	Periode van uitvoering	Concretisering: waar belegd en uitgevoerd?
Ontwikkeling van voldoende beschutte werkplekken om ook zorg te dragen voor de continuïteit van werk en dagbesteding.	2022-2026	Regionale ontwikkeling, lokale uitvoering
Op de hoogte blijven van nieuwe inzichten in het ondersteunen van inwoners die onvoldoende zelfregie ervaren, zoals de inzichten uit positieve gezondheid, mobility mentoring en het inzetten van e-health en begeleiding op afstand.	2022-2026	Lokale uitvoering, regionale inspiratie Regionaal inspiratiesessies en goede voorbeelden aandragen en kennisdeling faciliteren
Nieuwe woonvormen ontwikkelen in de regiogemeenten om tot een passend aanbod voor zelfstandig wonen met begeleiding voor onze inwoners met een zorgvraag te komen.	2022-2026	Lokale uitvoering, regionale inspiratie

Lokale interventies Integrale trajecten

Innovatie

Vanuit het budget dat beschikbaar is voor innovatie wordt in overleg met zorgaanbieders en woningcorporaties actief onderzocht welke innovaties in Delft, in bijvoorbeeld samenwerking met de TU of de Hogeschool ontwikkeld en onderzocht kunnen worden. Denk hierbij aan Housing First, zorg op afstand, aanpassingen aan woningen voor het beperken van overlast, het bevorderen van sociale cohesie in een buurt of op een galerij of nieuwe vormen van het leveren van zorg. De ontwikkeltafel BW/BT en het Kernteam Langer en Weer Thuis zullen hiervoor worden ingezet.

We zetten in op innovatieve woonzorgconcepten die passen bij de Westlandse omgeving en welke geschikt zijn voor bewoners met (verschillende degradaties van) GGZ-problematiek. Om de doelgroep te laten landen in de wijk en tegelijkertijd de leefbaarheid van de wijk te waarborgen kijken we verder dan wooninnovaties, maar ook naar methodische innovatie, innovatieve ontmoetingsplekken, innovatieve initiatieven voor sociale verbinding en technologische innovatie (eHealth).

De gemeente Middel-Delfland wil de verbinding tussen formele en informele zorg verder versterken en doorontwikkelen naar GGZ in de wijk. Ook wil de gemeente meer en verdergaande verbindingen met ketenpartners OGGZ/Zorg en Veiligheid.

De inzet van ervaringsdeskundigen krijgt steeds meer erkenning. Doordat een ervaringsdeskundige begrijpt wat cliënten meemaken, zorgt dit voor een gevoel van vertrouwen. Mensen voelen zich beter begrepen en hierdoor veiliger en meer op hun gemak, waardoor ervaringen en gevoelens makkelijker gedeeld worden. Ervaringsdeskundigheid omvat meer dan alleen het hebben van een clientervaring. Het gaat erom dat iemand ervaring heeft met een psychiatrische aandoening (en psychiatrische hulpverlening) en een herstelproces heeft doorlopen (ervaring), op de eigen ervaringen gereflecteerd heeft en die gedeeld heeft met anderen (ervaringskennis) en dat iemand geleerd heeft hoe deze kennis in te zetten om anderen te ondersteunen (ervaringsdeskundigheid).

De inzet van ervaringsdeskundigen kan een belangrijke rol spelen als het gaat om herstel en herstelondersteuning. Het onderzoeken van de mogelijkheden tot het inzetten van ervaringsdeskundigen in Pijnacker-Nootdorp kan een belangrijke innovatieve rol spelen in de bestaande structuren, aanbod en samenwerkingen.

Samenwerking

Samenwerking

De DWO-regio werkt samen op de taken van Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang. De bestuurders van de regio hebben besloten deze samenwerking ook na de decentralisatie van Beschermd Wonen voort te zetten. De samenwerking richt zich de komende jaren op de doorontwikkeling van de verhoudingen tussen de huidige centrumgemeente en de andere gemeenten in de regio naar gelijkwaardige samenwerking en de lokale opbouw van Beschermd Thuis.

Hoewel er meer ingezet wordt op de lokale uitvoering en het opbouwen van Beschermd Thuis lokaal, blijven er taken die de gemeenten met elkaar op regionaal niveau dienen op te pakken. De gemeenten hebben met elkaar nadere afspraken gemaakt over hoe deze taken uitgevoerd worden in de periode 2022-2026.

De DWO-regio heeft gekozen voor samenwerking op basis van een centrumgemeenteregeling. Hierbij behartigt de gemeente Delft de eerste jaren als centrumgemeente de belangen van de regio, worden de lokale taken opgebouwd en toegewerkt naar een gelijkwaardige samenwerking.

De taakverdeling en de door de regiogemeenten aan de centrumgemeente te verlenen mandaten zijn vastgelegd in een Dienstverleningsovereenkomst (DVO) en een mandaatregeling. De centrumregeling en de DVO worden periodiek geëvalueerd.

De centrumgemeente neemt het initiatief voor het oppakken van regionale activiteiten die samen met de regiogemeenten uitgevoerd worden. Afstemming en besluitvorming hierover gaat volgens de in de centrumregeling en DVO vastgelegde structuur.

Interventie	Periode van uitvoering
Deelname aan landelijk (ambtelijk en bestuurlijk) netwerk, afstemming met Transitieteam	2022 - 2026
Landelijke afstemming en regionale belangenbehartiging	2022 - 2026
Organiseren ambtelijk en bestuurlijk regionaal overleg	2022 - 2026
Organiseren regionale transformatietafels	2022 - 2026
Beschrijven van tussenvormen en eindbeeld van Beschermd Thuis	Q3-Q4 2022
Visie formuleren op (inkoop, contractmanagement, spreiding, aantal plekken) BW en BT na 2023	Q3-Q4 2022
Herijken opdracht regionale toegang BW/BT: mogelijkheden en consequenties verleggen taken van regionale toegang naar lokale toegang	Q3-Q4 2022
Bovenregionale afstemming specifieke zorgdiensten	Q4 2022
Uitwerken woonplaatsbeginsel (afhankelijk van landelijke ontwikkelingen)	Q4 2022
Opstellen en implementeren toezichtskader Beschermd Wonen en Beschermd Thuis (en MO)	Q4 2022
Financieel beheer regionaal budget (waaronder opstellen meerjarenprognose, begroting en verantwoording)	2022 - 2026
Regionale monitoring (aantallen BW, BT en MO, verdeling BW/BT, spreiding); gegevens leveren voor landelijk dashboard BW en MO-monitor	2022 - 2026

Interventie	Periode van uitvoering
Uitvoeren Versterkingsplan Iedereen onder een dak	2022 - 2026
Subsidieafspraken en -beheer Maatschappelijke Opvang	2022 - 2026
Inkoop en contractmanagement Beschermd Wonen	2022 - 2026
Inkoop en contractmanagement Beschermd Thuis	2022 - 2023
Afstemming (lokale) inkoop BT en (regionale) inkoop BW	2024 - 2025
Herijken opdracht regionale toegang MO (taken KCC Daklozenloket)	2023
Monitoren uitvoering toegangsfuncties MO en BW	2022 - 2026
Borgen landelijke toegankelijkheid MO en BW	2022 - 2026
Expertisefunctie van regionale toegang uitwerken tbv lokale toegang en faciliteren deskundigheid lokale toegang	2023 - 2025
Stimuleren kennisdeling en innovatie	2023 - 2026
Monitoren samenwerking en voortgang uitvoeringsplannen; indien nodig bijstellen beleidsregels en DVO	2022 - 2026
Evaluatie Regiovisie en samenwerking 2022-2026	2025
Opstellen Regiovisie 2026 - 2030 en voorstel samenwerking 2026 - 2030	2025

Bijlage

Begrippen UP BW/BT en MO

Beschermd Wonen

Burgers met een intensieve zorgbehoefte en (deels) onplanbare ondersteuning die hun vraag niet kunnen uitstellen. Deze burgers zijn woonachtig in een instelling van een zorgaanbieder.

Beschermd Thuis

Burgers met een zorgbehoefte die met de benodigde begeleiding en een vorm van toezicht of bereikbaarheid zelfstandig wonen. Er zijn verschillende woonvormen BT (o.a. wonen in een groep, geclusterd wonen, etc.). Inwoner is zelf verantwoordelijk voor de huur, vaste lasten en alle kosten van het levenshoud (hierbij kan wel begeleiding/ondersteuning geboden worden). Zorg is makkelijk op- en af te schalen.

Maatschappelijke Opvang

Bedoeld voor mensen die dak- of thuisloos dreigen te raken. De Maatschappelijke Opvang is tijdelijk. Ook kan de Maatschappelijke Opvang ondersteunen – indien nodig- in de zelfredzaamheid van mensen (ondersteuning bij schulden, postadres, inkomen, verslaving, etc.).

Dak- en Thuislozenloket

Toegang tot de maatschappelijke opvang. Mensen die dreigen dak- of thuisloos te raken kunnen hier terecht met vragen. Het loket zoekt samen met mensen naar een passende oplossing (postadres, nachtopvang, toeslagen, etc.).

Woonplaatsbeginsel

Met het woonplaatsbeginsel wordt geregeld dat alle gemeenten verantwoordelijk zijn voor BW/BT voor de eigen inwoners. Het woonplaatsbeginsel maakt een einde aan de landelijke toegankelijkheid. Concreet betekent dit dat de herkomstgemeente van de cliënt (financieel) verantwoordelijk wordt voor de verstrekking van BW (en BT).

Objectief verdeelmodel

Financieel verdeelmodel doorcentralisatie (overheveling budgetten van centrumgemeenten naar regiogemeenten). Gebaseerd op grootte gemeenten, hoogte zorgkosten, en aantal EPA's (vraag staat centraal).

Rechtmatigheidstoets

Toetsing aan de wet aan en aan de algemene beginselen van behoorlijk bestuur.

Zelfredzaamheidmatrix

Instrument waarmee behandelaars, beleidsmakers en onderzoekers in de gezondheidszorg, maatschappelijke dienstverlening en gerelateerde werkvelden, de mate van zelfredzaamheid van hun cliënten eenvoudig en volledig kunnen beoordelen.

Succes!